

İSTANBUL TİCARET ODASI

SORULARLA İHRACATI TEŞVİK MEVZUATI

YAYIN NO: 1998-56

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYIN NO: 1998-56

SORULARLA İHRACATI TEŞVİK MEVZUATI

HAZIRLAYAN
MUALLÂ BİLGİN

EYLÜL 1998

Bu eserin tüm telif hakları İstanbul Ticaret Odası'na (İTO) aittir.

İTO'nun ve yazarının ismi kaydedilmek koşuluyla yayından alıntı yapmak mümkündür. Ancak İTO'nun yazılı izni olmadan yayının tamamı veya bir bölümü, kopyalanamaz, çoğaltılamaz, ticari amaçlarla kullanılamaz,

1. Baskı Eylül 1998
İTO - İstanbul
ISBN-975-512-290-7

İTO yayınları için ayrıntılı bilgi İTO Ticari Dokümantasyon Şubesi'nden edinilebilir.

Tel. : (0212) 511 41 50 - 225/303
Faks : (0212) 513 88 27 - 520 10 27

Kapak Tasarımı ve Baskı:
RENK AJANS
BASIM YAYIN HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.
Tel : (0212) 516 29 84, 516 10 39
Faks : (0212) 516 29 93

ÖNSÖZ

Bilindiği üzere, Türkiye'nin dış dünya ile ekonomik entegrasyonunu sağlamak amacıyla, 1980'li yıllardan itibaren benimsenen "İhracata dayalı büyüme" modeli çerçevesinde "kalkınmanın itici gücü" ihracat olmuştur.

Oda'mız da, "gelişmekte olan ülke" sıfatıyla Türkiye'nin ödemeler dengesine ve istihdama önemli etkisi dikkate alınarak ülke genelinde başlatılan ihracat seferberliğinde, ekonomideki ağırlığının ve sorumluluğunun doğal bir sonucu olarak, etkin ve dinamik bir rol üstlenmiştir.

Bu kapsamda sürdürülen yayın yoluyla bilgilendirme çalışmaları içerisindeki "Sorularla İhracatı Teşvik Mevzuatı", ihracatımızın, Türkiye'nin AB ve GATT gibi uluslararası kuruluşlara karşı yükümlülüklerine aykırılık teşkil etmeyecek yöntemlerle desteklenmesi ilkesinden hareketle hazırlanmıştır.

Adı geçen yayında, yürürlükteki mevzuatı yansıtmak üzere "ihracatta vergi, resim ve harç istisnası; ihracata yönelik devlet yardımları Dahilde ve Hariçte İşleme Rejimleri, Eximbank kredi, sigorta ve garanti programları" yeralmaktadır.

Yayının, ihracatçılarımıza ve ilgili çevrelere yararlı olmasını diler, çalışmayı gerçekleştiren Dış Ticaret Şubesi Uzman Yardımcısı Muallâ Bilgin'e teşekkür ederim.

Prof.Dr. İsmail ÖZASLAN
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

1- "İhracatın Teşviki" ifadesinden hangi teşvik araçları anlaşılmalıdır? 11

2- İhracatın teşviki amacıyla "Vergi, resim ve harç istisnası" nelere uygulanmaktadır? 11

3- Vergi, resim ve harç istisnası için Teşvik Belgesi zorunlu mudur? 14

4- Hangi türdeki satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler "ihracat" sayılmaktadır? 14

5- Dahilde İşleme Rejimi nedir? 17

6- Dahilde İşleme Tedbirleri kapsamında hangi uygulamalar bulunmaktadır? 17

7- Dahilde İşleme Tedbirlerinden yararlanmak amacıyla Dahilde İşleme İzin Belgesi nasıl alınır? 19

8- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki ithalattan teminat istenmekte midir ve hangi unsurlardan oluşmaktadır? 38

9- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılacak ithalatta teminatın yerine geçmek üzere "Teminat Sigortası" uygulaması nasıl olmaktadır? 38

10- Dahilde İşleme Rejimi neleri kapsamamaktadır? 39

11- Dahilde İşleme İzin Belgesi süresi ne kadardır? Ek süre verilebilir mi? 39

12- Dahilde İşleme İzin Belgelerinde değişiklik nasıl yapılır? 40
13- Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki ithalata ait teminatların kısmen iadesi mümkün mü? 40
14- Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalar ihracat taahhütlerini nasıl kapatacaklardır? 41
15- Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde öngörülen ihracat taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde ne gibi işlemler yapılacaktır? 42
16- İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında üçüncü ülkelerden ithal edilen hammadde, yardımcı madde, ambalaj malzemelerinin kullanımı sonucu üretilen malların Avrupa Birliği ülkelerine ihracatı mümkün müdür? 44
17- AB'den ithal edilen ve ihraç ürünlerinde kullanılarak AB'ye yapılan ihracatta Telafi Edici Vergi alınacak mıdır? 44
18- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen Damping Vergisi'ne tabi mallar için verilen teminatlar, ihracat gerçekleştirildiği takdirde iade edilecek midir? 44
19- Üçüncü ülke menşe'li girdisi olan mamulün AB'ye ihracatı halinde mamulün mü yoksa 3. ülke menşeli hammaddenin mi OGT'si tahsil edilecektir? Bu girdinin miktarını hangi merci, hangi kriterlere göre tespit edecektir? 44
20- 1.1.1996 tarihinden itibaren tek tip Gümrük Beyannamesi'ne geçildiğinden, ihracatçıya sadece orijinal (asıl) 3. nüsha verilmektedir. İlgili kurumlarca fotokopi ile işlem yapılabilecek midir? 45

21- Yüklemesi 1.1.1996'dan önce yapılmış ve bu tarihten sonra ithali yapılacak tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin tabi olacağı rejim nedir? 45
22- Yüklemesi 1.1.1996'dan sonra yapılmış malların ithalatının tabi olacağı rejim nedir? 46
23- Gümrük Birliği'ne uyum sürecinde Türkiye'nin İhracatı Teşvik Mevzuatı'nda yapılan değişiklikler topluca nelerdir? 46
24- Hariçte İşleme Rejimi'nin temel esasları nelerdir? 48
25- Hariçte İşleme İzin Belgesi için hangi mercilere müracaat edilmesi gerekmektedir? 48
26- Hariçte İşleme İzin Belgesi'nin sağladığı yarar nedir? 49
27- Hariçte İşleme İzin Belgelerinin süresi ne kadardır? Ek süre verilebilir mi? 49
28- Hariçte işlemeye hangi durumlarda izin verilmez? 50
29- Hariçte İşleme İzin Belgelerinde değişiklikler nasıl yapılır? 50
30- Hariçte İşleme İzin Belgeleri nasıl kapatılır? 51
31- Hariçte İşleme İzin Belgesi almak için gerekli bilgi ve belgeler nelerdir? 51
32- İhracata Yönelik Devlet Yardımları neleri kapsamaktadır? 51
33- Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Karar kapsamında destekten faydalanacak Ar-Ge faaliyet aşamaları nelerdir? 52
34- Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlar Proje bazında nasıl değerlendirilecektir? 53

35- Ar-Ge yardımı, sanayi kuruluşları için nasıl verilecektir? 55
36- Ürün Geliştirme ve Stratejik Odak Konuları Projelerine Sermaye Desteği nasıl sağlanacaktır? 57
37- İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Kararın Amacı ve Kapsamı nedir? 60
38- Çevre maliyetleri nasıl desteklenecektir? 61
39- Yurt dışında düzenlenen fuar/sergilere milli katılımlarda iştirakçi firmalar nasıl desteklenecektir? 62
40- Milli katılımlarda organizatör firmalar nasıl desteklenecektir? 64
41- Bireysel katılımlarda firmalar nasıl desteklenecektir? 64
42- Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesine İlişkin Karar kapsamında hangi faaliyetler bulunmaktadır? 65
43- Desteklenecek fuarlar nasıl tespit edilecektir? 66
44- Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarlarının desteklenmesine yönelik ödemeler nasıl yapılacaktır? 66
45- Pazar Araştırması desteği ile ne amaçlanmaktadır ve bu destekten kimler yararlanacaktır? 68
46- Desteklenecek faaliyetler kapsamında Pazar Araştırması Projeleri nasıl desteklenecektir? ... 69
47- Pazar Araştırması desteğinde ödemeler nasıl yapılacaktır? 71
48- Eğitim yardımı hangi konuları kapsamaktadır? 73

49- Destek kapsamında uygulanacak programlar nelerdir? 73
50- Eğitim desteğinde ödemeler nasıl yapılacaktır? 74
51- İstihdam Yol Açma Yardımı kapsamında neler mevcuttur? 75
52- Patent, Faydalı Model Belgesi ve Endüstriyel Tasarım Tescili harcamalarının desteklenmesi ile ne amaçlanmıştır ve ilgili Tebliğ neyi kapsamaktadır? 76
53- Buluş, patent, faydalı model belgesi, endüstriyel tasarım, endüstriyel tasarım tescili ile neler kastedilmektedir? 76
54- Devlet kapsamındaki faaliyetlere ödeme nasıl yapılacaktır? 77
55- Yurt dışında ofis-mağaza açma, işletme ve marka tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesiyle ne amaçlanmaktadır? 80
56- Karar kapsamındaki faaliyetler nasıl desteklenecektir? 80
57- Yurt dışındaki ofis-mağazaların desteklenmesine yönelik ödemeler nasıl yapılacaktır? 82
58- Resmi destekli ihracat finansman kuruluşu olan Türk Eximbank'ın başlıca amaçları nelerdir? 84
59- Türk Eximbank'ın faaliyet programlarında neler bulunmaktadır? 84
60- Kısa Vadeli Kredi Programlarında neler bulunmaktadır? 84
61- Türk Eximbank İslâm Kalkınma Bankası Kredi Programları neleri kapsamaktadır? 85

62- Orta-Uzun Vadeli İhracat Kredi ve Garanti Programı'nda neler bulunmaktadır? 85
63- Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'nın amacı nedir? 85
64- Program kapsamında ne bulunmaktadır?.....86
65- Anılan programda prim oranları nasıl tespit edilmektedir ve tazmin edilecek zarar oranı nedir? 86

SORU 1: ***"İhracatın Teşviki" ifadesinden hangi teşvik araçları anlaşılmalıdır?***

CEVAP: İhracatı Teşvik Araçları genel olarak şunlardır:

İhracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetler için vergi, resim ve harç istisnası; ihracata yönelik devlet yardımları; Dahilde İşleme Rejimi çerçevesinde Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, ihraç ürünlerinin üretiminde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin, ithalatta alınması gereken Gümrük Vergisi, Fon ve KDV gibi mali yükler teminata bağlanmak suretiyle ithali; Eximbank Kredi, Sigorta ve Garanti Programları; Hariçte İşleme Rejimi kapsamında yurt dışında malların işçiliğe tabi tutulabilmesi.

SORU 2: ***İhracatın teşviki amacıyla "Vergi, resim ve harç istisnası" nelere uygulanmaktadır?***

CEVAP: Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'nden, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile ihdas edilen Damga Vergisi'nden, 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınan harçlar ve diğer kanunlarda yer alan vergi, resim ve harçlar ile 12.9.1960 tarihli ve 80 sayılı Kanun'a göre alınan hal rüsumundan istisna:

a) İhracatın ve döviz kazandırıcı diğer faaliyetlerin finansmanında kullanılmak kaydıyla T.C. Merkez Bankası ve bankaların kullandıracağı krediler (prefinansman, döviz ve gayri kabili rücu ihracat akreditiflerinin dahili devri suretiyle imalatçılara kullandırılan ihracat kredileri, Türk

Eximbank kredileri (bu bankanın aracı bankalar vasıtası ile kullandırdığı ihracat kredileri dahil) ile T.C. Merkez Bankası'nca Türk Eximbank'a ihracatla ilgili açılan kısa vadeli senet reeskont kredileri dahil),

b) Bankaların (T.C. Merkez Bankası dahil), sigorta şirketlerinin ve diğer kuruluşların ihracatla ve döviz kazandırıcı diğer faaliyetlerle ilgili olarak yapmış oldukları bütün hizmet ve muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar,

c) İhracatı Teşvik Belgesi'ne istinaden yapılacak ithalat, ihracat karşılığı ödenecek vergi iadeleri ve diğer ödemeler ile ihracatla ilgili diğer işlemler ve bu işlemler sebebiyle düzenlenen kâğıtlar,

d) İhracatı Teşvik Belgesi kapsamında akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili ve kabul kredili ödeme şekillerine göre yapılan ithalat muameleleri ile ilgili verilecek her türlü teminat mektupları,

e) 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 118. maddesine göre yurda geçici olarak girecek eşyalar için *açılacak akreditif* ve verilecek teminat mektupları,

f) 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 119. maddesinin 1 (a), 1 (b), 4 (a), 4 (b) fıkraları ile 6. fıkranın "yalnızca ihracatın geliştirilmesi maksadıyla kullanılacak eşya" için *açılacak akreditif* ve verilecek teminat mektupları,

g) Yurt dışı ve uluslararası yurt içi ihalelere iştirak edebilmek için düzenlenen teminat mektupları ve münhasıran bu mektuplara ilişkin işlemler ile sözleşme saf-

hasından önceki diğer kâğıtlar ve işlemlere, bu işle ilgili olduğunun tevsiki kaydıyla ve sözleşmenin düzenlenmesi safhasında verilen avans ve kat'i teminat mektuplarına teşvik belgesi aranmaksızın re'sen istisna tatbik edilir.

İhalenin kazanılmamış olması halinde münhasıran geçici teminat mektupları ve bunlara ilişkin işlemler için sağlanan istisnalar geri alınmaz.

h) İhracatı Teşvik Belgesi dahilindeki yurt dışı veya uluslararası ihaleye çıkan kamu projelerine ait mühendislik, müşavirlik, müteahhitlik hizmetleri için gerekli her türlü teminat mektupları ve ipotek muameleleri,

i) Reesport ve Transit ticaret ile ilgili tüm ithalat ve ihracat işlemleri (teminat mektubu ve ithalat akreditifleri dahil),

j) Yapılan ihracat bağlantıları için alınacak teminat mektupları,

k) Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılacak ödemeler için verilecek teminat mektupları ve temliknameleri,

l) Katma Değer Vergisi için ilgili mercilere verilecek teminat mektupları,

m) İkili anlaşmalar çerçevesinde ihracat karşılığı yapılan senet ödemelerinin banka muameleleri,

n) Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerince tedarik edildiği şekliyle ihraç edilmek üzere satın alınan mallarla ilgili sözleşme ve muameleler için sözkonusudur.

SORU 3: ***Vergi, resim ve harç istisnası için Teşvik Belgesi zorunlu mudur?***

CEVAP: İhracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılabilmesi için İhracatı Teşvik Belgesi alınması zorunludur. Bu çerçevede kullandırılan krediler ve uygulanan istisnalar İhracatı Teşvik Belgesi'ne işlenir. Bunun dışındaki hususlarda vergi, resim ve harç istisnası, ilgili kurum ve kuruluşlarca re'sen uygulanır ve İhracatı Teşvik Belgesi ile irtibatlandırılmaz.

SORU 4: ***Hangi türdeki satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler "ihracat" sayılmaktadır?***

CEVAP: a) Yatırım Programı'nda yer alan kamu yatırımlarından uluslararası (yerli ve yabancı firmalara açık) ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların;

1- Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapılacak hizmet ve faaliyetler ile yerli imalatçı firmaların mükerrer olmamak kaydıyla bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal, malzeme ve hizmet satış ve teslimleri,

2- Yabancı firma olması halinde, yabancı firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten yerli imalatçı firmaların (işi taahhüd eden yerli firmalar dahil), üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3- Yerli ve yabancı firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, yerli firmaya kendi faaliyeti oranında, yabancı firmaya ise (a-2) bendi çerçevesinde yerli imalatçı firmaların, üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

b) 1- Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nca onaylanan Savunma Sanayii Projelerini üstlenmiş yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

2- Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nca savunma sanayii açısından önem arzettiği belirtilen savunma araç ve gereçlerini üreten yerli imalatçı firmaların, ülkenin savunması ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

c) 1- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden imalatçı firmaların satış ve teslimleri,

2- İmalatçıların bu Tebliğ eki (Ek 4) listede belirtilen malları üreterek yurt içindeki satışları,

3- Yürürlükteki "Yatırımlarda Devlet Yardımları" ile ilgili mevzuat esasları çerçevesinde CKD ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri maddeleri yurt içinde üreten yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

d) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan yatırım malı ve sınai mamullerin ihalesini kazanan yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

e) Ambalaj malzemesi imalatçılarının, belge süresi

içinde teslim edilmek ve belge süresi bitiminden itibaren 8 ay içerisinde ihracatçının ihraç ürünü ile birlikte ambalaj olarak ihracı şartıyla yapılan ambalaj malzemesi satış ve teslimleri,

f) Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkânına sahip bulundukları sınai mamulleri teslim eden imalatçı firmalar ile 25.1.1988 tarih, 19705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "T.C. ile A.B.D. Hükümetleri Arasındaki İkili Anlaşmalar Kapsamına Giren İnşaat Faaliyetlerine Ait Esas ve Usulleri Hakkındaki 2 Sayılı Tebliğ" kapsamı dışında kalan tesislerin yapımını üstlenen müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri,

g) İmalatçıların, Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalara yapacakları kütük, blum satış ve teslimleri,

(b) fıkrasının 1. bendi çerçevesinde taahhüdün azami % 60'ı, (a), (b/2), (c), (d) ve (g) fıkraları çerçevesinde % 50'si, (e) ve (f) fıkraları çerçevesinde % 25'i oranında satış ve teslimatı yapılacak mamulün bünyesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde ve ambalaj malzemelerinin Gümrük Vergisi ve diğer mali yüklerden muaf olarak ithali için döviz kullandırılabilir.

Belgeler kapsamında yapılacak ithalat esnasında ilgili gümrük idarelerince KDV tahsil edilecektir. Ancak, 2. maddenin (e) ve (g) fıkraları için düzenlenen belgeler kapsamında yapılacak ithalatta ise KDV tutarı kadar teminat alınarak ithalata müsaade edilir.

SORU 5: ***Dahilde İşleme Rejimi nedir?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, ihraç ürünlerinin üretiminde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin, ithalatta alınması gereken Gümrük Vergisi, Fon ve KDV gibi mali yükler teminata bağlanmak suretiyle, ithaline olanak veren bir rejimdir.

SORU 6: ***Dahilde İşleme Tedbirleri kapsamında hangi uygulamalar bulunmaktadır?***

CEVAP: Dahilde İşleme Rejimi;

– İthalatta Şartlı Muafiyet Sistemi,

– Eşdeğer Eşya Kullanımı

– İthalat Esnasında Alınan Vergilerin Geri Ödenmesi

sistemlerinden oluşmaktadır.

İthalatta Şartlı Muafiyet Sistemi:

Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalara, Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünlerin üretimi için gerekli olan (kendilerinin ve/veya yan sanayicilerinin ihtiyacı) hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin Dahilde İşleme Rejimi çerçevesinde ithali esnasında Ticaret Politikası Önlemlerine tabi tutulmaksızın alınması gereken her türlü vergiden muaf olarak ithal olanağı vermektedir.

Bu Karar çerçevesinde yapılacak ithalat, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.

Eşdeğer Eşya Kullanımı:

İşlenmiş ürünlerin üretimi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Bu durumda serbest dolaşımdaki işlenmiş ürünlerin üçüncü ülkelere ihracını müteakip, bu ürünlerin üretiminde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin her türlü vergiden (Anti damping Vergisi dahil) muaf olarak ve teminat alınmaksızın Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında Katma Değer Vergisi tahsil edilmek kaydıyla ithaline müsaade edilir. Bu haktan yararlanabilmek için fiili ihraç tarihinden itibaren en geç 6 ay içerisinde, tebliğ eki bilgi ve belgelerle birlikte Müsteşarlığa müracaat edilmesi gerekir. İncelemede, ihraç edilen mamulün ithal eşyasından daha ileri bir safhada işlem görmüş olması gerektiği hususu da dikkate alınarak talep sonuçlandırılır. İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir.

İthalat Esnasında Alınan Vergilerin Geri Ödenmesi:

Serbest dolaşıma girmiş bir eşyanın, işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde ithalat esnasında alınan vergiler geri ödenebilir. Ancak eşyanın geri ödeme sistemden yararlanacağı hususunun gümrük beyannamesinde belirtilmiş ve Ek 6'da belirtilen formun ilgili gümrük müdürlüğüne tasdik ettirilmiş olması gerekir.

İthal edilen eşyadan üretilerek ihracı yapılacak mamullerin tespiti için, Ek 1'de belirtilen bilgi ve belgelerle

birlikte müracaat edilerek Müsteşarlıktan Dahilde İşleme İzin Belgesi alınması gerekir.

Geri ödeme sisteminden;

a) İthali miktar kısıtlamalarına tabi olan,

b) Tercihli tarife ya da şartlı muafiyet önleminden kotalar dahilinde yararlanabilen,

c) Tarım politikası ya da tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler ile konulmuş tarımsal mali yüklere veya ithalatta alınan başka ek mali yüke tabi olan,

d) İthal eşyasının serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü sırasında, işlem görmüş ürünlerden parasal ihracat iadesine tabi olan

mallar yararlanmaz.

SORU 7: ***Dahilde İşleme Tedbirlerinden yararlanmak amacıyla Dahilde İşleme İzin Belgesi nasıl alınır?***

CEVAP: Firmaların Dahilde İşleme İzin Belgesi almak için gerekli bilgi ve belgelerle Dış Ticaret Müsteşarlığı'na müracaat etmeleri gerekir.

Dahilde İşleme İzin Belgesi Almak İçin Gerekli Bilgi ve Belgeler

1- Dilekçe (imza sirkülerinde yer alan yetkililerce imzalanmış),

2- Dahilde İşleme Proje Formu (Ek-2),

3- İhraç edilen mamulün üretimi ile İlgili Kapasite Raporu (Sanayi Odası'nca tasdikli),

4- Yan sanayici kullanılması halinde,

a) Yan sanayiciye ait Kapasite raporu,

b) Yan sanayiciye ait İmza Sirküleri,

c) Yan sanayici ile yapılan Protokol (taraflarca imzalanmış),

5- Ticaret Sicil Gazetesi fotokopisi,

6- İmza Sirküleri (noter tasdikli),

7- Son yıla ait Bilanço ve Kâr-Zarar Cetveli (vergi dairesince tasdikli),

8- İhracat Taahhütnamesi (İhracatçı tarafından imzalanmış, kaşelenmiş) (Ek-3),

9- İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu (Ek-4),

10- Kapatılan belgeler ile ilgili kapatma yazı fotokopileri,

11- Eşdeğer eşya kullanımı talebi halinde ilgili gümrük beyanname asılları ve Eşdeğer Eşya Kullanımı İle İlgili Form (Ek-5),

12- Geri ödeme istenmesi halinde gümrük beyanname asılları ve Geri Ödeme Sistemi ile ilgili Form (Ek-6).

NOT: Projenin özelliğine göre gerekli görülmesi halinde yukarıdaki bilgi ve belgeler dışında bilgi ve belge istenebilir. Ancak, firmanın önceki dosyasında bulunan bilgi ve belgeler istenmeyebilir.

EK-2
DAHİLDE İŞLEME PROJE FORMU

I- İHRACATÇI İLE İLGİLİ BİLGİLER

İHRACATÇI FİRMANIN

– Adı Ünvanı :
– Adresi :
– Vergi Dairesi ve Sicil No.su :
– Kapasite Raporu Tarih/No :
– Yan Sanayici Firmaların Adı ve Ünvanı :

II. TALEP	
A. Askıya Alma Sistemi	( )
B. Geri Ödeme Sistemi	( )
C. Eşdeğer Eşya Kullanımı Sistemi	( )

İmalatçı-İhracatçı	( )
Sektörel Dış. Tic. Ser. Şti.	( )
Dış Tic. Ser. Şti.	( )
İhracatçı	( )

III. Son bir yıl içerisinde İhracat Taahhütleri Kapatılmış Belgeleri

Belge Tarih	No.	Toplam Taahhüt $	Toplam Gerçekleşen $	Fiili İthalat	Kapatma	
					Tarih	No.

Not: Belge yoksa ihraç konuları ve toplam gerçekleşen ihracat yazılır.

IV. İhracı Öngörülen Ürünler

G.TİP.	Mal Cinsleri	İhracatı Öngörülen Miktar	Birim Fiyat (Döviz)	İhracatın Yapılacağı Ülke (AB veya üçüncü ülke)	TOPLAM FOB (%)
				TOPLAM	

V. İhraç Edilecek Mamulün Üretiminde Oluşan Tek Ürünler

G.TİP.	Mal Cinsleri	İhracatı Öngörülen Miktar	Birim Fiyat (Döviz)	İhracatın Yapılacağı Ülke (AB veya üçüncü ülke)	TOPLAM FOB (%)
				TOPLAM	
				İHRACAT TAAHHÜDÜ TOPLAM	

VI. İhraç Ürünlerin Üretimi İçin İthal İhtiyacı; (Eşdeğer eşya, askıya alma veya geri ödeme)
(Hammadde, Yardımcı Madde, Yarı Mamul, Mamul ve Ambalaj Malzemesi)

G.TİP.	Mal Cinsleri	İhracatı Öngörülen Miktar	Birim Fiyat (Döviz)	İhracatın Yapılacağı Ülke (AB veya üçüncü ülke)	TOPLAM CIF (%)
				TOPLAM	

YETKİLİ İMZA VE KAŞELER

EK-3

T.C. BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

İHRACAT TAAHHÜTNAMESİ

...../...../..... tarih ve ..... sayılı müracaatımıza istinaden firmamız adına düzenlenecek Dahilde İşleme İzin Belgemizde taahhüt ettiğimiz ihracatı, belgemizde belirtilen şartlara uygun olarak Dahilde İşleme Rejim Kararları ve Tebliğleri hükümlerine göre yerine getireceğimizi, ithal ettiğimiz malları tahsis gayesine uygun olarak kullanacağımızı, satmayacağımızı, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın önceden müsaadesini almadan üçüncü şahıslara devir ve temlik etmeyeceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Yukarıda yazılı taahhüdümüzün aksine hareket ettiğimiz takdirde Dahilde İşleme İzin Belgesi ile ilgili yararlanılan her türlü istisna ve tedbirleri hiçbir kanuni kovuşturmaya gerek kalmaksızın 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerince ödemeyi taahhüt ve kabul ederiz.

Yetkili İmzalar
Tarih ve Kaşe

EK-4
İHRAÇ ÜRÜNLERİ İLE İLGİLİ HAMMADDE SARFİYAT TABLOSU

İHRAÇ EDİLEN MAMUL ADI	Miktarı Adet/ kg/m	HAMMADDE 1 ADI			HAMMADDE 2 ADI			HAMMADDE 3 ADI			HAMMADDE 4 ADI		
		Birimde kul.miktar Adet/kg/m	Mamulde kul.miktar	Fire Oranı	Birimde kul.miktar Adet/kg/m	Mamulde kul.miktar	Fire Oranı	Birimde kul.miktar Adet/kg/m	Mamulde kul.miktar	Fire Oranı	Birimde kul.miktar Adet/kg/m	Mamulde kul.miktar	Fire Oranı
MAMUL 1 ADI													
MAMUL 2 ADI													
MAMUL 3 ADI													
MAMUL 4 ADI													
MAMUL 5 ADI													
MAMUL 6 ADI													
TOPLAM İHTİYAÇ													
TOPLAM İTHALAT													
FARK													

YETKİLİ İMZA VE KAŞE

NOT: Mamulde kullanım miktarları hesaplanırken varsa fire oranı belirtilecektir.

EK-5

EŞDEĞER EŞYA KULLANIMI İLE İLGİLİ FORM

FİRMA ADI:

İHRACATI GERÇEKLEŞTİRİLEN MALLARIN					
G.T.İ.P.	ADI VE ÖZELLİKLERİ	MİKTARI	DEĞERİ $	İLGİLİ GÜMRÜK VE BEYANNAME NO.	
				BEYANNAME TARİH/NO.	GÜMRÜK ADI
TOPLAM					

İLGİLİ ÇIKIŞ GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

EK-6

GERİ ÖDEME SİSTEMİ İLE İLGİLİ FORM

FİRMA ADI:

İHRACATI GERÇEKLEŞTİRİLEN MALLARIN					
G.T.İ.P.	ADI VE ÖZELLİKLERİ	MİKTARI	DEĞERİ $	İLGİLİ GÜMRÜK VE BEYANNAME NO.	
				BEYANNAME TARİH/NO.	GÜMRÜK ADI
TOPLAM					

İLGİLİ GİRİŞ GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

EK-7

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGELERİNİN KAPATILMASI İÇİN GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

İhracatçılar, Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde belirtilen ihracat taahhütlerinin kapatılması için aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat ederler:

1- Dahilde İşleme İzin Belgesi aslı,

2- Gümrük beyannamesi asılları,

3- İhracat Listesi (Ek-8),

4- İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu (Ek-4 veya ihraç konusuna uygun olarak hazırlanacak sarfiyat hesabı),

5- İthalat Kapatma Formu (Ek-9),

6- İhraç edilen mamulün üretimi ile ilgili Kapasite Raporu,

7- Ekspertiz Raporu (gerek görülmesi halinde).

Bu rapor, ihraç edilen mamullerin kapasite raporunda yer almaması halinde üretimde kullanılan hammadde, yardımcı madde ve ambalaj malzemelerinin kullanımı oranları ve fire nispetlerinin de açıkça belirtilmesi suretiyle ihraç edilen mamul bazında detaylı olarak hesaplanarak konu ile ilgili en az bir mühendis tarafından imzalanmış ve ilgili birimin yetkililerince de tasdik edilmiş olacaktır.

Yukarıda belirtilen hususların dışında Dış Ticaret Müsteşarlığı gerekli gördüğü takdirde başka belge ve bilgi isteyebilir.

EK-4
TEBLİĞİN 2/C-2 MADDESİ KAPSAMINDAKİ MALLAR LİSTESİ

GTİP	MADDE İSMİ
8207.13.00.00.00	İş gören kısımları sermetlerden olanlar.
84.02	Buhar kazanları (aynı zamanda alçak basınçlı su buharında üretebilen merkezi ısıtma için sıcak su kazanları hariç) kızgın su kazanları (8402.90 hariç).
8413.40.00.00.00	Beton pompaları.
8413.50.50.00.00	Dozaj ve oranlama pompaları.
8413.70.21.00.00 8413.70.29.00.00	Dalgıç pompaları.
8414.10	Vakum pompaları (8414.10.10.00.00 hariç).
8414.40	Tekerlekli şasiler üzerine monte edilmiş çekebilen hava kompresörleri.
8414.59	Yalnız ağırlığı 50 Kg'dan yukarı olan diğer vantilatörler ve aspiratörler.
8418.69.99.10.00	Komple soğutma tesisleri.
84.19	Isı değişikliği yoluyla (özellikle ısıtma, pişirme, kavurma, damıtma, rektifiye etme, steril hale koyma, pastörize etme, etüvleme, kurutma, buharlaştırma, kondanse etme veya soğutma gibi) maddelerinin işlenmesi için makinalar ve tesis veya laboratuvar cihazları (ısıtması elektrikle olsun olmasın) (ev işlerinde kullanılmaya mahsus makina ve cihazlar hariç) elektrikli olmayan şofbenler ve diğer su ısıtıcıları (8419.11.00.00.00; 8419.19; 8419.50.10.00.00; 8419.81; 84.19.89.10.00.00; 8419.90 hariç).

GTİP	MADDE İSMİ
8420.10	Kalenderler ve diğer hadde makinaları.
8422.20.00.00.00	Şişeleri veya diğer kapları temizlemeye veya kurutmaya mahsus makinalar.
8422.30.00.00.00	Şişeleri, kutuları, çuvalları veya diğer kapları doldurmaya, kapamaya, mühürlemeye veya etiketlemeye mahsus makinalar; şişeleri, kavanozları, tüpleri ve benzeri kapları kapsüllemeye mahsus makinalar, içecekleri gazlandırmaya mahsus makinalar.
8422.40.00.00.00	Diğer paketleme veya ambalajlama makinalar (ısı ile büzerek ambalajlamaya mahsus makinalar dahil).
8424.30	Buhar veya kum püskürtme makinaları ve benzeri makinalar.
84.26	Gemi vinçleri ("derricks"), vinçler ("cranes") (taşıyıcı halatlı vinçler dahil); hareketli kaldırma çerçeveleri şasisi "straddle" tipi olan ayak mesafeleri ayarlanabilen lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları.
84.27	Forklifler, kaldırma ve elleşleme tertibatı olan diğer yük arabaları.
84.28	Kaldırma, elleşme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makina ve cihazlar (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi), 8428.90.10.00.00, 8428.90.71.00.00; 8428.90.99.00.11 hariç).
84.29	Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makinalar, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörleri, küreyici yükleyiciler sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makinalar ve yol silindirleri.

GTİP	MADDE İSMİ
84.30	Toprağın, minarellerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyrılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya delinmesine mahsus diğer makina ve cihazlar, kazık varyosları ve kazık sökme makinaları, kar küreyicileri ve püskürtücüleri.
8444.00	Dokumaya elverişli sentetik veya suni maddelerin ekstrüzyonu (basınçlı fışkırtma usulüyle lif imali), çekilmesi tekstüre edilmesi veya kesilmesine mahsus makina ve cihazlar.
84.45	Dokumaya elverişli elyafın hazırlanmasına mahsus makinalar; eğirme, katlama veya bükme makinaları veya dokumaya elverişli ipliklerin üretimine mahsus diğer makina ve cihazlar; dokumaya elverişli iplikleri bobinleme veya çilelemeye mahsus (masura sarıcılar dahil) ve 84.46 veya 84.47 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılan dokumaya elverişli ipliklerin hazırlanmasına mahsus makinalar.
84.48 84.47	Dokuma makinaları (tezgâhlar). Örgü makinaları, dikiş-trikotaj makinaları ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritçi ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus makina ve cihazlar ve püskül, ponpon makina ve cihazları.
8448.11	Ratiyerler ve jakardlar; jakard kardlarını azaltıcı, kopye edici, delici veya birleştirici makinalar.
8448.19	Diğerleri.
8451.40	Yıkama, ağartma veya boyama makinaları.

GTİP	MADDE İSMİ
8451.50	Mensucatı top halinde sarmaya, açmaya, katlamaya, kesmeye veya şekilli kesmeye mahsus makinalar.
8451.80	Diğer makinalar.
8453	Post, deri ve köselelerin hazırlanması, dabaklanması veya işlenmesi, deri veya köseleden yapılan ayakkabı veya diğer eşyanın imaline veya tamirine mahsus makina ve cihazlar (dikiş makinaları hariç) (8453.90.00.00.00 hariç).
84.55	Metalleri haddeleme makinaları ve bunların silindirleri (8455.90.00.00.00 hariç).
84.56	Herhangi bir maddenin aşındırılarak lazerle, diğer ışın veya foton ışınıyla, ultrasonik, elektro-erozyon, elektro-kimyasal, elektron ışını, ionik ışın veya plazma arkı yöntemleri ile işlenmesine mahsus makina ve aletler.
84.57	Metal işlemeye mahsus işleme merkezleri tek istasyonlu tezgâhlar ve çok istasyonlu transfer tezgâhları.
84.58	Metal işlemeye mahsus torna tezgâhları (tornalama merkezleri dahil).
84.59	Metallerin talaş kaldırmak suretiyle delmeye, raybalamaya, frezelemeye, diş açmaya veya vida yuvası açmaya mahsus takım tezgâhları (kızaklı işlem üniteleri dahil) (84.58 pozisyonundaki torna tezgâhları hariç) (tornalama merkezleri dahil).

GTİP	MADDE İSMİ
84.60	Metalleri veya sermetleri taşlama taşları, aşındırıcılar veya parlatma ürünleri vasıtasıyla işleyen çapak alma, bileme, taşlama, honlama, lepleme, parlatma veya başka şekilde tamamlama işlemlerine mahsus tezgâhlar (84.61 pozisyonunda dişli açma, dişli taşlama veya dişli tamamlama tezgahları hariç). – Düz yüzey taşlama tezgâhları (ekserilerden herhangi birinin ayarlanması hassasiyeti en az 0.01 mm. olanlar).
84.61	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen, tarifenin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan planya, vargel, yiv açma, broş, dişli açma, dişli taşlama veya dişli tamamlama tezgâhları, testere, dilme tezgâhları ve diğer takım tezgâhları.
84.62	Metalleri dövme, çekiçleme veya kalıpta dövme suretiyle işlemeye mahsus takım tezgâhları (presler dahil), metalleri kavislendirmeye, katlamaya, düzeltmeye, makasla kesmeye, zımbalı kesmeye, taslak çıkartmaya veya şataflamaya mahsus takım tezgâhları (presler dahil); metalleri veya metal karbürleri işlemeye mahsus yukarıda sayılmayan presler.
84.63	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırmadan işlemeye mahsus diğer makinalar.
8467.19.00.00	Yalnız beton vibratörleri.
84.71	Tarifenin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan otomatik bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri kayıt ortamına kod şeklinde girmeye ait makinalar ile bu verileri işleyen makinalar.

GTİP	MADDE İSMİ
84.74	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri (toz ve hamur halinde olanlar dahil) tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya, yıkamaya, kırmaya, öğütmeye, karıştırmaya veya yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar; mineral katı yakıtları, seramik hamurlarını sertleşmemiş çimentoyu, alçıyı ve toz veya hamur halindeki diğer mineral maddeleri aglomere etmeye, kalıba dökmeye veya bunlara şekil vermeye mahsus makina ve cihazlar; kumdan dökümhane kalıpları yapmaya mahsus makinalar.
84.77	Bu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan kauçuk veya plastiğin işlenmesine veya kauçuk veya plastikten eşyaların imaline mahsus makina ve cihazlar (8477.90 hariç).
84.79	Bu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan kendine özgü bir fonksiyonu olan makinalar ve mekanik cihazlar (8479.90 hariç).
8501.33	Gücü 75 kW'ı geçen fakat 375 kW'ı geçmeyenler (8501.33.10.10.00; 8501.33.10.21.00; 8501.33.10.22.00; 8501.33.10.23.00 hariç).
8501.34	Gücü 375 kW'ı geçenler (8501.34.10.00.11-13 hariç).
8501.40.99.20.13	Gücü 75 kW'dan fazla fakat 375 kW'dan az olanlar.
8501.40.99.20.14	Gücü 375 kW'dan fazla fakat 750 kW'dan az olanlar.
8501.40.99.20.19	Diğerleri.
8501.53	Gücü 75 kW'ı geçenler (8501.53.10.00.00 hariç).

GTİP	MADDE İSMİ
8501.62.64	Yalnız gücü 100 kVA'yı geçen alternatif akım (AC) jeneratörleri (alternatörler) (8502.62.10-8501.63.10 hariç).
85.02	Elektrik enerjisi üretim (Elektrojen) grupları ve rötatif elektrik konventörleri (8502.11.00.00.00; 8502.11.91.00.00; 8502.11.99.00.00; 8502.12.10.10.00; 85.02.12.10.20.00; 8502.12.10.30.00; 8502.12.90.10.00; 8502.12.90.20.00; 8502.13.10.00.00; 8502.20.10.00.00; 8502.20.91.00.00; 8502.20.99.10.00; 8502.20.99.20.00; 8502.31.00.10.00; 8502.31.00.20.00; 8502.39.10.10.00; 8502.39.10.20.00; 8502.39.10.30.00; 8502.39.91.10.00; 8502.39.91.20.00; 8502.39.99.10.00; 8502.39.99.20.00; 8502.40 hariç).
8504.22	Gücü 650 kVA'yı geçenler fakat 10.000 kVA'yı geçmeyenler.
8504.23	Gücü 10.000 kVA'yı geçenler.
8504.34.00.00.00	Gücü 500 kVA'yı geçenler.
8504.40.99.00.11	Kesintisiz güç kaynakları.
8504.40.99.00.19	Diğerleri.
85.14	Sanayi veya laboratuvarlarda kullanılan elektrik ocak ve fırınları (endüksiyon veya dielektrik kaybı yoluyla çalışanlar dahil); endüksiyon veya dielektrik kaybı yoluyla termik işlemlerde kullanılmaya mahsus diğer sanayi veya laboratuvar cihazları (8514.90.00.00.00 hariç).

GTİP	MADDE İSMİ
8515	Elektrik (elektrikle ısıtılmış gaz dahil), lazer veya başka bir ışık veya foton ışını, ultrasonik, elektron ışını, manyetik şok veya plazma arkı yoluyla lehim veya kaynak yapmaya mahsus makina ve cihazlar (kesmeye elverişli olsun olmasın), metallerin veya sirtenlenmiş metal karbürlerin sıcak olarak püskürtülmesine mahsus elektrikli makina ve cihazlar (8515.11.00.00.00; 85.15.90 hariç).
8701.20.10.00.00	Yeni olanlar.
8701.30.00.00.00	Paletli traktörler.
8701.90.35.00.00	Motor gücü 75 kW'ı geçen fakat 90 kW'ı geçmeyenler.
8701.90.39.00.00	Motor gücü 90 kW'ı geçenler.
8701.90.90.00.11 8701.90.90.00.19	Diğerleri.
8702.10.11.11.00 8702.10.91.11.00 8702.90.11.11.00 8702.90.31.11.00	Otobüs.
8704.21.31.00.00 8704.22.91.00.00 8704.23.91.00.00 8704.31.31.00.00 8704.32.91.00.00	Yeni olanlar.
8705	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (örneğin; tamir araçları, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini saçan arabalar, atölye arabaları, radyoloji cihazları ile donatılmış arabalar).

EK-1

İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER İLE İLGİLİ DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ ALMAK İÇİN GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

1- Dilekçe (İmza Sirküleri'nde yer alan yetkililerce imzalanmış).

2- Proje Formu (Ek-2).

3- Firmanın kapatılmamış belgelerinin tarih, sayısı ve taahhüt miktarlarını gösteren liste.

4- Hammadde Sarfiyat Tablosu ve Üretim Prosesi hakkında kısa bilgi.

5- Satış ve teslimi taahhüt edilen mamulün üretimi ile ilgili Kapasite Raporu (Sanayi Odası'nca tasdikli).

6- Yan sanayici kullanılması halinde,

a) Yan sanayiciye ait Kapasite Raporu

b) Yan sanayiciye ait İmza Sirküleri

c) Yan sanayici ile yapılan Protokol (taraflarca imzalanmış).

7- Ticaret Sicil Gazetesi.

8- İmza Sirküleri (Noter tasdikli).

9- Son yıla ait Bilanço ve Kâr-Zarar Cetveli (Vergi dairesince tasdikli).*

10- İhracat Taahhütnamesi.

11- Taahhüt edilen işleri tevsik eden bilgi ve belgeler.

(*): Yeni kurulan firmalar için istenmez.

NOT: Projenin özelliğine göre gerekli görülmesi halinde yukarıdaki bilgi ve belgeler dışında bilgi ve belge istenebilir. Ancak, firmanın önceki dosyasında bulunan bilgi ve belgeler istenmeyebilir.

EK-2
İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLERLE İLGİLİ PROJE FORMU

I- FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

FİRMANIN

- Adı Ünvanı :
- Adresi :
- Vergi Dairesi ve Sicil No.su :
- Kapasite Raporu Tarih/No :
- Yan Sanayici Firmaların Adı ve Ünvanı :

II. Son bir yıl içerisinde İhracat Taahhütleri Kapatılmış Belgeleri

Belge Tarih	No.	Toplam Taahhüt $	Toplam Gerçekleşen $	Fiili İthalat	Kapatma	
					Tarih	No.

Not: Belge yoksa ihraç konuları ve toplam gerçekleşen ihracat yazılır.

III. İhracat Sayılan Satış ve Teslimi öngörülen ürünlerin

G.TİP.	Adı	Miktarı	Birim Fiyat (Döviz)	TOPLAM FOB (%)

TOPLAM

IV. İhracat sayılan satış ve teslime ilişkin ürünler ile ilgili ithal ihtiyacı;
(Hammadde, Yardımcı Madde, Yarı Mamul, Mamul ve Ambalaj Malzemesi)

G.TİP.	Mal Cinsleri	İhracatı Öngörülen Miktar	Birim Fiyat (Döviz)	İhracatın Yapılacağı Ülke (AB veya üçüncü ülke)	TOPLAM CIF (%)

TOPLAM

YETKİLİ İMZA VE KAŞELER

İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLERE İLİŞKİN TAAHHÜTLERİN KAPATILMASI İÇİN GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

1- Dahilde İşleme İzin Belgesi aslı.

2- Banka Tasdikli Döviz Alım Belgesi (Döviz karşılığı yapılan faaliyetlerde).

3- Satış faturası (fatura ile teslimat yapılanlarda) üzerinde Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin tarih ve sayısı kayıtlı, alıcı firmaca üzerine "teslim alındı" şerhi düşülerek tasdik edilecek.

4- İstihkak Raporu (istihkak esasına göre yapılan işlerde).

5- İhraç edilen ve/veya teslimatı yapılan mamulün üretimi ile ilgili kapasite raporu

6- Yatırım Teşvik Belgesi ve eki global listelerinin (c/1 fıkrası için) fotokopileri (en son ek süre ve değişiklikleri içeren).

7- Gümrük Beyannamesi (e fıkrası için) (üzerinde firmanın adı, Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin tarih, sayısı ve ihracat malında kullanılan ambalaj malzemesinin cinsi, miktarı ve değeri belirtilmiş, tasdikli ve okunaklı fotokopi).

8- İthalat Bildirim Formu, Birim Sınai Maliyet Tablosu, İthalat Kapatma Formu, G.B. ve eklerinin okunaklı ve ilgili gümrükçe tasdikli nüshası.

NOT: Yukarıdaki belgelerden, yapılan işin özelliğine göre uygun görülenler istenir. Gerek görülmesi halinde başka bilgi ve belgeler de istenebilir.

SORU 8: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki ithalattan teminat istenmekte midir ve hangi unsurlardan oluşmaktadır?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında yapılacak ithalat, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir. Teminat, ithalatta alınması gereken her türlü vergi tutarında alınır ve aşağıdaki unsurlardan biri veya birkaçından oluşur:

a- Para.

b- Bankalar tarafından verilen teminat mektupları.

c- Hazine tahvil ve bonoları.

SORU 9: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılacak ithalatta teminatın yerine geçmek üzere "Teminat Sigortası" uygulaması nasıl olmaktadır?***

CEVAP: – Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerine müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracatı kadar,

– İmalatçı-ihracatçı firmalara, ihracat süresi (ek süreler dahil) müracaat tarihinden geriye doğru bir yıl içerisine giren ve ihracat taahhütleri kapatılmış belgeler kapsamında toplam 500.000 ABD Doları'ndan az olmamak üzere gerçekleştirdikleri ihracatı kadar,

Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapacakları ithalatlarına, teminat yerine geçmek üzere, bu ithalattan doğan gümrük vergileri tutarının % 1 (yüzde bir)'i oranındaki meblağın, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank)'nin T.C. Merkez Bankası nezdindeki 0016 kodu EFT 'Teminat Sigortası' hesabına nakit olarak yatırıl-

masını müteakip ilgili gümrüklerce müsaade edilir.

SORU 10: ***Dahilde İşleme Rejimi neleri kapsamamaktadır?***

CEVAP: Süs hayvanları, canlı balık, küçük ve büyükbaş hayvanlar ile çevre kirliliğine neden olan ürünler Dahilde İşleme Rejimi kapsamında değerlendirilmez. Ayrıca Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ve sermayesinin en az % 51'i imalatçı firmanın hissedarlarına ait olan ihracatçı firmalar hariç olmak üzere işlenmiş gıda ürünlerinin ihracı için imalatçı olmayan ihracatçı firmalar adına belge düzenlenmez.

SORU 11: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi süresi ne kadardır? Ek süre verilebilir mi?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin süresi proje konusu malın özelliğine göre 12 ayı geçmemek üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Gemi inşaa, komple tesis v.b. için düzenlenen belgelerin süresi iki yıla kadar, savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracı için düzenlenen belgelerin süresi ise proje süresi kadar tespit edilebilir. Sürenin başlangıcı Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin tarihidir. Ancak bu süre, belgenin ilk kullanıldığı tarihe kadar azami 3 ay kaydırılabilir.

Ek Süre

Dahilde İşleme İzin Belgelerine talep edilmesi halinde İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince orijinal sürenin 1/4'ü kadar ek süre verilir. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri yapılan müracaatları sonuçlandırarak ilgili mercilere ve Müsteşarlığa bilgi verir. Ancak, gemi inşaa,

komple tesis v.b. ile savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracı için düzenlenen belgelere ise imalat seyrine göre ek süre verilir.

Ayrıca, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarında, ihracat süresi (ek süreler dahil) bitim tarihinden itibaren yukarıda belirtilen sürelere ilave olarak da süre verilebilir. Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları yalnız süre uzatımlarında dikkate alınır, ihraç taahhüdünü ortadan kaldırmaz.

SORU 12: ***Dahilde İşleme Belgelerinde değişiklik nasıl yapılır?***

CEVAP: Müsteşarlık, Dahilde İşleme İzin Belgeleri'nde belirtilen ithal ve ihraç eşyasının adını, cinsini, miktarını ve değerini değiştirmeye yetkilidir. Bu hususlar dışında kalan değişiklikler (firma ünvanı, adresi, vergi dairesi adı ve hesap numarası v.b.) için firmalar ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat ederler. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri yapılan müracaatları sonuçlandırarak ilgili mercilere ve Müsteşarlığa bilgi verir.

SORU 13: ***Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki ithalata ait teminatların kısmen iadesi mümkün mü?***

CEVAP: Firmalar, Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında yapılan ithalat esnasında alınan ve ihracı gerçekleştirilen kısma tekabül eden teminatların (KDV teminatı dahil) iadesi için, Dahilde İşleme İzin Belgesi aslı ve bu belgenin tarih ve sayısı kayıtlı gümrük beyannameleri ile birlikte ilgili Gümrük Müdürlüklerine müracaat ederler.

Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın işlem gördükten sonra ihraç edilmesi halinde, ithalat sırasında alınan teminatlar (KDV teminatı dahil) gerçekleşen ihracata tekabül eden oranda ilgili gümrük müdürlüklerince ihracatçıya iade edilir. Ancak, iade edilen teminat tutarı, belge kapsamında alınan teminatın % 90'ını geçemez. Bakiye teminatlar ise belge taahhüt hesabının kapatılmasını müteakiben iade edilir. Kısmi teminat iadesi belgenin geçerlilik süresi içerisinde yapılır.

SORU 14: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalar ihracat taahhütlerini nasıl kapatacaklardır?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalar, ihracat taahhütlerini kapatmak üzere, ihracat süresi (ek süreler dahil) bitiminden itibaren en geç üç ay içerisinde Ek 7'de belirtilen taahhüt kapatmaya ilişkin bilgi ve belgelerle Ek 11'de belirtilen İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine veya bağlı oldukları İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat ederler.

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri, kapatma esnasında;

– Üçüncü ülkelere yapılan ihracatta çıkış beyannamesini,

– 1.1.1996 tarihinden itibaren AB üyesi ülkelere gönderilen ve serbest dolaşıma konu eşya için, çıkış beyannamesi ile birlikte İthalat Rejimi'nde belirtilen oranda verginin tahsil edildiğini gösterir belgeyi,

– İmalinde üçüncü ülke menşeli AKÇT (Avrupa Kömür Çelik Topluluğu) ürünleri ile Gümrük Birliği kapsamında

OGT uyumu 1.1.2001 itibariyle tamamlanacak olan hassas ürünler kullanılan mamullerin 1.1.1996 tarihinden itibaren AB üyesi ülkelere gönderilmesi halinde ise, Ek 12 ve 13'teki listelerde belirtilen Ortak Gümrük Tarifesi oranında verginin tahsil edildiğini gösterir belgeyi dikkate alır ve firmaların gönderdiği listeler ile Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde kayıtlı değerleri karşılaştırır. İthal edilen hammadde, yardımcı madde ve ambalaj malzemelerinin (fire dahil) ihraç edilen mamullerin üretiminde kullanıldığının ve ihracat ve ithalat işlemlerinin Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirildiğinin tespiti halinde, ihracat taahhüdünü kapatarak ilgili mercilere bilgi verir.

SORU 15: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde öngörülen ihracat taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde ne gibi işlemler yapılacaktır?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde öngörülen ihracat taahhüdünün, belgede belirtilen şartlara ve/veya yararlanılan tedbirlere uygun olarak yerine getirilmemesi halinde:

a) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında üçüncü ülkelerden ithal edilen ve Avrupa Birliği üyesi ülkelere (bu ülkelerdeki serbest bölgeler dahil) gönderilmek istenen işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ve mamul maddeler için; 1.1.1996 tarihinden önce yapılan ithalatta, 1.1.1996 tarihindeki T.C. Merkez Bankası'nca belirlenen döviz satış kuru esas alınarak bu tarihte geçerli olan verginin, 1.1.1996 tarihinden sonra yapılan it-

halatta ise ithal tarihindeki kur ve vergi oranı esas alınarak hesaplanan verginin; çıkış esnasında gümrüklere yatırılması kaydıyla, ilgili Çıkış Gümrük Müdürlüğünce ihracata müsaade edilir. İşlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan vergiye konu üçüncü ülke menşeli eşyanın tespitinde firma beyanı esas alınır. Aksine bir durumun tespiti halinde ödenmeyen meblağ için 6183 sayılı Kanun çerçevesinde işlem yapılır.

(Bünyesinde üçüncü ülke menşeli girdi kullanılan ve AB ülkelerine ihraç edilen silah, mühimmat ve savaş malzemeleri bu fıkra hükmünden müstesnadır.)

b) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen ve ihracı gerçekleştirilemeyen üçüncü ülke menşeli ürünlerin ithalat esnasında alınmayan vergilerin (Antidamping Vergisi dahil) ithal tarihinden itibaren geçen süre dikkate alınarak 6183 sayılı Kanun çerçevesinde tahsil kaydiyle serbest dolaşıma girmesi mümkündür.

c) Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgelere, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında işlem görmüş ürün olarak ihracı yapılan ürünlerin bilahare AB üyesi ülkelere gönderilmek istenmesi durumunda (a), tekrar geri getirilmek istenmesi halinde ise (b) bendinde belirtilen hükümler uygulanır.

d) Belgede ihracı taahhüt edilen ürünlerin ihracatının eksik gerçekleştirilmesi durumunda, eksik gerçekleşmeye tekabül eden ithal girdilerinin vergileri ithal tarihi dikkate alınarak 6183 sayılı Kanun hükümlerince tahsil edilir.

SORU 16: ***İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında üçüncü ülkelerden ithal edilen hammadde, yardımcı madde, ambalaj malzemelerinin kullanımı sonucu üretilen malların Avrupa Birliği ülkelerine ihracatı mümkün müdür?***

CEVAP: İhraç ürünlerinin üretiminde kullanılan üçüncü ülke menşeli girdiler için Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) oranında verginin ihracat esnasında ödenmesi kaydıyla bu malların Avrupa Birliği ülkelerine ihracı mümkündür.

SORU 17: ***AB'den ithal edilen ve ihraç ürünlerinde kullanılarak AB'ye yapılan ihracatta Telafi Edici Vergi alınacak mıdır?***

CEVAP: AB'den ithal edilen girdilerin kullanımıyla gerçekleştirilen ihracatta Telafi Edici Vergi sözkonusu değildir.

SORU 18: ***Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen Damping Vergisi'ne tabi mallar için verilen teminatlar, ihracat gerçekleştirildiği takdirde iade edilecek midir?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgesi'ne istinaden ithal edilen Damping Vergisi'ne tabi mallar için verilen teminatlar, ihracat gerçekleştirildiği takdirde kısmen veya taahhüdün kapatılmasını müteakip tamamı ilgili Gümrük İdarelerince iade edilecektir.

SORU 19: ***Üçüncü ülke menşeli girdisi olan mamulün AB'ye ihracatı halinde mamulün mü yoksa 3. ülke menşeli hammaddenin mi OGT'si tahsil edilecektir? Bu girdinin miktarını hangi merci, hangi kri-***

terlere göre tespit edecektir?

CEVAP: AB'ye 3. ülke menşeli girdi kullanılarak üretilen mamul ihraç edildiği takdirde, mamulün tamamının değil, üçüncü ülke menşeli girdi miktarının OGT'si tahsil edilecektir. Bu miktarın hesaplanmasında firma beyanı ilgili gümrüklerce esas alınacaktır. Belgelerin kapatılması esnasında İhracatçı Birliklerince, firma beyanı yanlış ve eksik bulunursa vergiler 6183 sayılı Kanun'a göre cezalı olarak tahsil edilecektir.

SORU 20: ***1.1.1996 tarihinden itibaren tek tip Gümrük Beyannamesi'ne geçildiğinden, ihracatçıya sadece orijinal (asıl) 3. nüsha verilmektedir. İlgili kurumlarca fotokopi ile işlem yapılabilecek midir?***

CEVAP: Dahilde İşleme İzin Belgelerinde ihracatçıya verilen asıl nüsha üzerinde kapatma yapılacaktır. İhracat taahhüdünün kapatılmasını müteakip beyanname firmaya iade edileceğinden, firma bu beyannameyi diğer kuruluşlardaki işlemlerinde de kullanabilecektir. İhracatçı Birlikleri yanında bankalar gibi ilgili kuruluşlar da fotokopi değil, asıl nüsha üzerinden işlem yapmaktadırlar.

SORU 21: ***Yüklemesi 1.1.1996'dan önce yapılmış ve bu tarihten sonra ithali yapılacak tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin tabi olacağı rejim nedir?***

CEVAP: Dahilde İşleme Rejimi kapsamındaki mallar:

a) Aynen veya nihaî bir ürünün bünyesinde üçüncü ülkeye ihraç edilecekse, vergiden muaf olarak ve kotadan mahsup edilmeksizin ithal edilebilecektir.

b) Yurt içinde kullanılması kararlaştırılırsa, Gümrük

Vergisi ödenerek ithal edilecek ve kotadan mahsup edilmeyecektir.

c) Aynen AB'ye ihracı mümkün değildir. Başka bir ürünün bünyesinde kullanılmak koşulu ile AB'ye ihraç edilebilir. Ancak bu durumda AB'nin menşe kriterleri çerçevesinde Türk menşei kazanacak kadar işlem görmesi gerekmektedir. Ayrıca, ihracat anında bahse konu girdiye uygulanan OGT oranında fark giderici vergi tahsilatına konu olacaktır.

SORU 22: ***Yüklemesi 1.1.1996'dan sonra yapılmış malların ithalatının tâbi olacağı rejim nedir?***

CEVAP: Dahilde İşleme Rejimi kapsamındaki mallar:

a) AB dışındaki üçüncü ülkelere ihraç edilmek kaydıyla kotadan mahsup edilmeksizin ve Gümrük Vergisi tahsilatı yapılmaksızın ithalat yapılabilecektir.

b) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen malın Türkiye'ye kesin ithali (serbest dolaşıma girmesi) ancak kota kapsamında mümkündür. Başka bir ifade ile, bu ürünlerin ithalinin gerçekleşmesi, tek taraflı kontrol sözkonusu ise, ilgili ülkeden temin edilmiş ihraç lisansının ibrazına bağlıdır. Bu şekilde kotadan mahsup edilecek ve Gümrük Vergisi alınacaktır. Aksi takdirde malın menşe ülkeye iadesi veya imhası sözkonusu olur. İthal lisansı alınan (kota kapsamında ithal edilen) ve vergisi ödenen ürün AB'ye aynen veya işlem görerek ihraç edilebilir.

SORU 23: ***Gümrük Birliği'ne uyum sürecinde Türkiye'nin İhracatı Teşvik Mevzuatı'nda yapılan değişiklikler topluca nelerdir?***

CEVAP: Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve Tebliği ile yapılan değişiklik ve yenilikler aşağıdaki gibidir:

1- İhracatı Teşvik Belgesi düzenlenmesi esnasında dikkate alınan % 60 ve % 80 oranındaki döviz kullanım sınırlaması kaldırılarak, ihracı taahhüt edilen malların bünyesinde kullanılacak miktarlardaki hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin gümrüksüz olarak ithal edilebilme imkânı sağlanmıştır.

2- Daha önce Gümrük Müsteşarlığı'nca değerlendirilen bedelsiz geçici kabul talepleri İhracat Genel Müdürlüğü'nce değerlendirilecektir.

3- Daha önce uygulanan döviz tahsis sistemi ile geçici kabul rejimi Dahilde İşleme Rejimi ile birleştirilerek tek bir uygulamaya geçilmiştir.

4- İthal esnasında ödenen vergilerin ihracattan sonra geriye ödenmesi imkânı sağlanmıştır.

5- İhracatı Teşvik belgesi kapatmalarında aracı banka ve Merkez Bankası şubeleri devreden çıkarılarak firmaların doğrudan ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri'ne müracaat etme imkânı sağlanmıştır.

6- İhracatı Teşvik Belgeleri kapatmalarında istenen Döviz Alım Belgesi aranmayacak, Gümrük Beyannamesi yeterli olacaktır.

7- İhracatı Teşvik Belgeleri ve Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında ithal edilen ürünler belirli bir işlem gördükten sonra 1.1.1996 tarihinden itibaren Avrupa Birliği'ne ihraç edilmesi halinde Telafi Edici Vergi'nin öden-

diği hususu kapatmalarda dikkate alınacaktır.

8- Daha önce İhracatı Teşvik Belgeleri kapsamındaki işletme malzemesi ve makina-teçhizat ithali uygulaması Dahilde İşleme İzin Belgelerinde kaldırılmıştır.

9- 1.1.1996 tarihinden itibaren İhracatı Teşvik Belgeleriyle ilgili taahhüt artırımlar değerlendirilmemektedir.

10- İhracattan sonra düzenlenen İhracatı Teşvik Belgeleri (4 Kodlu) kapsamında 1.1.1996 tarihinden itibaren ithali yapılacak mallar kotaya ve Damping Vergisi'ne tabi ise kota aranacak ve Damping Vergisi ödenecektir.

11- Kapatma esnasında İhracatı Teşvik Belgesi'nden Dahilde İşleme İzin Belgelerine ve Dahilde İşleme İzin Belgelerinin kendi aralarında aktarma ve devir yapılmayacaktır.

12- İhracat bedeli dövizlerin takibi tamamen kambiyo mevzuatı çerçevesinde kambiyo mercilerine bırakılmıştır.

SORU 24: ***Hariçte İşleme Rejimi'nin temel esasları nelerdir?***

CEVAP: Serbest dolaşımdaki eşyanın (hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemeleri) daha ileri bir safhada işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak üçüncü ülkelere ihraç edilmesi veya yenilenmek üzere geçici olarak 3. ülkelere ihraç edilmesi ve bu işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen ürünlerin tam veya kısmi muafiyet uygulanarak serbest dolaşıma girmesidir.

SORU 25: ***Hariçte İşleme İzin Belgesi için hangi mercilere müracaat edilmesi gerekmektedir?***

CEVAP: 1) Hammadde, yardımcı madde ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere üçüncü ülkelere gönderilmesi için Dış Ticaret Müsteşarlığı'na müracaat edilmesi ve Hariçte İşleme İzin Belgesi alınması gerekmektedir.

2) Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi amacıyla üçüncü ülkelere gönderilmek istenmesi halinde Maden İhracatçı Birliklerine,

3) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilen eşya yerine ithal edilecek ürünler için Gümrük Müsteşarlığı'na müracaat edilmesi gerekmektedir.

SORU 26: ***Hariçte İşleme İzin Belgesi'nin sağladığı yarar nedir?***

CEVAP: İthalde alınması gereken her türlü verginin muaf tutulmasını (tam muafiyet) veya serbest dolaşıma sunulan işlenmiş ürünlerin ithali esnasında alınması gereken vergilerin, bu ürünlerin üretimi için dışarı gönderilen eşyanın aynı tarihte ithal edilmesi halinde uygulanacak Gümrük Vergilerine tekabül eden kısmına muafiyet (kısmi muafiyet) uygulanmasını sağlamaktadır.

SORU 27: ***Hariçte İşleme İzin Belgelerinin süresi ne kadardır? Ek süre verilebilir mi?***

CEVAP: Hariçte İşleme İzin Belgesi'nin süreleri proje konusu malın özelliğine göre Müsteşarlıkça belirlenir. Bu süre 12 ayı geçemez. Belgede öngörülen ihracat ve ithalatın bu süre içinde (ek süreler dahil) yapılması gerekir.

Hariçte İşleme İzin Belgelerine, belgede öngörülen fa-

aliyetin gerçekleştirilememesi halinde 12 aya kadar ek süre verilebilir. Süre uzatım talepleri ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine yapılır.

SORU 28: ***Hariçte işlemeye hangi durumlarda izin verilmez?***

CEVAP: a) İhracı, ödenmiş veya teminata bağlanmış Gümrük Vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına yol açan,

b) İhracatlarından önce, özel amaçlı kullanımları nedeniyle ithalat vergilerinden tamamen muaf tutularak serbest dolaşıma sunulan ve bu muafiyetin elde edilmesi için tespit edilen şartların yürürlükte kalmaya devam eden,

c) İhracı, ihracatta vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikaları çerçevesinde vergi iadesi dışında mali bir avantaj sağlayan serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işlenmesine izin verilmez.

SORU 29: ***Hariçte İşleme İzin Belgelerinde değişiklikler nasıl yapılır?***

CEVAP: Müsteşarlık, Hariçte İşleme İzin Belgelerinde belirtilen ithal ve ihraç eşyasının adını, cinsini, miktarını ve değerini değiştirmeye yetkilidir. Bu hususlar dışında kalan değişiklikler (partiler halinde ihraç ve ithali yapılacak eşyanın tespiti, firma ünvanı, adresi, vergi dairesi adı ve hesap numarası, GTİP v.b.) için firmalar ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat ederler. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine yapılan müracaatları sonuçlandırarak ilgili mercilere ve Müsteşarlığa bilgi verir.

SORU 30: ***Hariçte İşleme İzin Belgeleri nasıl kapatılır?***

CEVAP: Hariçte İşleme izin Belgesi sahibi firmalar, belgelerini kapatmak üzere, belge süresi (ek süreler dahil) bitiminden itibaren en geç bir ay içerisinde taahhüt kapatmaya ilişkin bilgi ve belgelerle İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat ederler.

SORU 31: ***Hariçte İşleme İzin Belgesi almak için gerekli bilgi ve belgeler nelerdir?***

CEVAP: 1- Dilekçe (imza sirkülerinde yer alan yetkililerce imzalanmış),

2- Hariçte İşleme Proje Formu,

3- İthal Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu,

4- Ticaret Sicil Gazetesi fotokopisi,

5- İmza Sirküleri (noter tasdikli),

6- Son yıla ait Bilanço ve Kâr-Zarar Cetveli (Vergi dairesince tasdikli),

7- Yurt dışında işleme faaliyeti yapacak firma hakkında bilgi,

8- Kapatılan belgeler ile ilgili kapatma yazı fotokopileri.

SORU 32: ***İhracata Yönelik Devlet Yardımları neleri kapsamaktadır?***

CEVAP: Yardımlara İlişkin Karar, bölgeler arası farklılıklardan kaynaklanan ekonomik ve sosyal dezavantajların ortadan kaldırılmasına, yeni eğitim olanakları sağlanarak istihdamın güçlendirilmesine, özellikle yeni ürün, üretim sistemi ve teknoloji kullanan sektörlerde araştır-

ma ve geliştirme programlarının uygulanmasına, aynı üretim alanında faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin örgütlenmelerine, çevre sorunlarının önlenmesi için sanayinin yeniden yapılanmasına, GATT taahhütlerimiz çerçevesinde tarım ürünlerinin desteklenmesine, ürünlerimizin uluslararası alanlarda tanıtımına ve pazarlanmasına ilişkin devlet yardımlarını kapsar.

Devlet Yardımları şunlardır:

1- Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) yardımları,

2- Çevre koruma yardımları,

3- Yurt içi ve dışı uluslararası nitelikteki ihtisas fuarlarına ilişkin yardımlar,

4- Pazar araştırmasına yönelik yardımlar,

5- Yurt dışı ofis mağaza açma, işletme ve marka tanıtım faaliyetlerine ilişkin yardımlar,

6- Eğitim yardımları,

7- Tarımsal ürünlerde ihracat iadesi yardımları,

8- Kalkınma Planları ve Yıllık Programlardaki toplumsal ve ekonomik hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik uluslararası taahhütlerimize aykırılık teşkil etmeyecek diğer devlet yardımları,

9- İstihdam "Yol Açma" Yardımı,

10- Patent, Faydalı Model Belgesi ve Endüstriyel Tasarım Tescili Harcamalarının Desteklenmesi.

SORU 33: ***Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Karar Kapsamı'nda destekten faydalanacak Ar-Ge faaliyet aşamaları nelerdir?***

CEVAP: Karar kapsamındaki destekten faydalanacak Ar-Ge faaliyet aşamaları aşağıdadır:

a) Kavram geliştirme,

b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü,

c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar çalışmaları v.b. çalışmalar,

d) Tasarım ve çizim çalışmaları,

e) Prototip üretimi,

f) Pilot tesisin kurulması,

g) Deneme üretimi,

h) Patent ve lisans çalışmaları,

ı) Satış sonrası sonun giderme hizmetleri.

SORU 34: ***Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlar proje bazında nasıl değerlendirilecektir?***

CEVAP: • Bünyelerinde veya bünyeleri dışında (Türkiye'de) Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşların faaliyetlerine ilişkin harcamaları bu Karar kapsamında belirtilen esaslar çerçevesinde en fazla % 50'ye kadar desteklenir. Destek süresi proje bazında en çok 3 (üç) yıldır.

• Kuruluşun yapmış olduğu faaliyetin Ar-Ge olup olmadığı, harcama miktarının sözkonusu faaliyetle uygunluğu ve destekleme oranı ile destekleme tutarları Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca tespit edilerek kriterler çerçevesinde TÜBİTAK tarafından incelenip sonuçlandırılır. TÜBİTAK'ın konuyla ilgili olarak üstleneceği görevin diğer esas ve ayrıntıları Müsteşarlık ile TÜBİTAK arasında yapılacak protokolle belirlenir.

• Kuruluşların gerek bünyelerinde, gerek bünyeleri dışında (üniversite veya benzeri kurumlara yaptıracakları çalışmalar) yapacakları Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenebilmesi için sözkonusu harcamaların ölçülebilir olması ve faturalandırılmış olması gerekmektedir.

• TÜBİTAK tarafından yapılacak değerlendirme sonucu, proje bazındaki Ar-Ge harcamalarına uygulanacak "destekleme oranı" ile bu oran üzerinden hesaplanan *"toplam destek tutarı"* belirlenerek Dış Ticaret Müsteşarlığı'na intikal ettirilir. Desteklenen projeye ilişkin ödemeler Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır.

• T. Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından firmalara yapılacak ödeme esnasında ödenecek meblağın % 5'i, TÜBİTAK'ın bu Karar kapsamındaki izleme ve değerlendirme faaliyetleri ile temel araştırmalarına destek sağlamak amacıyla kesilerek TÜBİTAK hesabına aktarılır.

• Ar-Ge desteklenmesinden yararlanmak isteyen kuruluşlar, taleplerini altışar aylık dönemler itibariyle doğrudan TÜBİTAK'a yapacaklardır.

Sözkonusu dönemler;

a) 1 Ocak- 30 Haziran.

b) 1 Temmuz - 31 Aralık

şeklinde olacaktır.

• Kuruluşlar taleplerinde sadece bir önceki dönemle ilgili proje bazındaki Ar-Ge harcamalarını tevsik edeceklerdir.

Bu Karar çerçevesindeki destekleme, Ar-Ge projeleri

kapsamındaki;

a) Personel giderleri (araştırmacılara ve münhasıran araştırma faaliyetinde istihdam edilen teknisyenlere ilişkin olanlar),

b) Münhasıran araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri,

c) Münhasıran araştırma faaliyeti için kullanılan danışmanlık hizmeti ve buna eşdeğer hizmet alım giderleri,

d) Ülke içindeki Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına (üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları v.b.) yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri,

e) Patent başvuru giderleri,

f) Doğrudan Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili malzeme alımı v.b. alım giderleri,

içerir.

SORU 35: ***Ar-Ge yardımı, sanayi kuruluşları için nasıl verilecektir?***

CEVAP: Aşağıda belirtilmiş olan koşulları yerine getirmeleri halinde *sanayi kuruluşlarının yararlanacakları* toplam destek oranlarına ilave destek oranı sağlanır. Ancak, toplam Ar-Ge desteği Ar-Ge giderleri toplamının % 50'sini geçemez.

a) Sanayi kuruluşunun proje bazında desteklenen Ar-Ge faaliyeti bir patentle sonuçlanması halinde, o proje bazındaki Ar-Ge giderleri için sağlanan toplam destek miktarının % 10'u patentin alınmasından hemen sonra, ek destek olarak ilgili sanayi kuruluşuna ödenir.

b) Sanayi kuruluşunun geçmişteki kendi Ar-Ge faaliyetine ve/veya bu faaliyet sonucunda aldığı patente dayalı olarak, bir önceki yıl itibariyle ürettiği özgün ürünün/ürünlerinin satışından elde ettiği hasılatın toplam satış hasılatına olan oranına göre, Ar-Ge giderleri için sağlanan toplam destek miktarı, aşağıda gösterilen oranlarda arttırılır.

Özgün Ürün Satış Hasılatı/ Toplam Satış Hasılatı	**Uygulanacak Artış Oranı**
% 25'e kadar	% 10
% 25 - % 50	% 15
% 50'nin üstünde	% 20

c) Sanayi kuruluşu belli bir proje bazında desteklenen Ar-Ge faaliyetinde doktoralı araştırmacı istihdam etmesi halinde bu araştırmacılarla ilgili personel giderleri için sağlanan destek % 15 oranında arttırılır.

d) Sanayi kuruluşu belli bir proje bazında Türkiye'de bir üniversite ve/veya TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge hizmeti satın almışsa ya da sözkonusu kuruluş Ar-Ge faaliyetini anılan kurumları eksen alan bir teknopark bünyesinde gerçekleştirmişse bu tür hizmet alımları ya da teknoparkta gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyeti giderleri için sağlanan destek miktarı % 10 oranında arttırılır.

e) Sanayi kuruluşunun belli bir proje bazında desteklenen AR-GE faaliyetinin:

(I) enformatik

(ii) esnek üretim/esnek otomasyon teknolojileriyle ilgili uyarlama

(iii) ileri malzeme teknolojileri

(iv) gen mühendisliği/biyoteknoloji

(v) uzay ve havacılık teknolojileri

alanlarında olması halinde sağlanan destek miktarı % 20 oranında artırılır.

• Projenin olumsuz yönde gittiği sonucuna varılması halinde, sözkonusu proje bazında sağlanan desteği durdurmaya TÜBİTAK'ın önerisi üzerine Müsteşarlık yetkilidir.

• Desteklemede, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin TL cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanları ise fatura tarihindeki T. Cumhuriyet Merkez Bankası çapraz kurları ve döviz alış kuru esas alınarak, ABD Doları karşılığı Türk Lirası olarak T. Cumhuriyet Merkez Bankası'nca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödenir.

• Firmalar tarafından yanıltıcı bilgi ve belge verilmesinden dolayı haksız ödeme yapıldığının tespiti halinde "6183 Sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır.

SORU 36: ***Ürün Geliştirme ve Stratejik Odak Konuları Projelerine Sermaye Desteği nasıl sağlanacaktır?***

CEVAP: Ticari değeri olan yeni ürün oluşturulması veya mevcut ürünlerin rekabet gücünün yükseltilmesine ya da bu amaçla üretim yöntemi, sistemi ve tekniklerinin araştırılmasına ve geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri ile "Stratejik Odak Konuları Projeleri"ne, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan projeyi yürüten sanayi kuruluşunu teşvik eder nitelikte destek sağlanır.

"Stratejik Odak Konuları Projeleri" ülkemizde mevcut sanayi yapısı, teknoloji ve insan gücü birikimi ve uluslararası karşılaştırmalı üstünlüklerin dinamiği esas alınarak, hangi alanlarda, teknolojik projeler yürütülmesinde yarar bulunduğunu veya araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin ülkemizde gelişip yaygınlaşması için alınması gereken tedbirleri tespit eden projelerdir.

Lisans veya "know-how" satın alınmasını içeren projeler ile bir ürün veya sistem oluşturulmasına, geliştirilmesine yol açmayan sadece teknoloji transferinden oluşan projeler bu kapsamda desteklenmez.

• Yukarıdaki amaca uygun projesi olan bir kuruluş, bunun gerektirdiği Ar-Ge harcamalarının karşılanması için hazırladığı çalışma programı ve bütçe önerisini Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı'na (TTGV) sunar. Vakıf tarafından incelenerek desteklenmesine karar verilen ve Müsteşarlığın onayladığı projelerin yürütülmesi için projeyi getiren kuruluş ile Vakıf yetkilileri arasında sözleşme yapılır. Bu sözleşme koşullarına göre projenin uygulanması için gerekli Ar-Ge harcamalarının % 50'sine kadarlık kısmı için Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan sermaye desteği tahsis edilir. Projenin tamamlanabilmesi için gereken miktarın kalan kısmı ise projeyi getiren kuruluş tarafından karşılanır.

• Önerilen proje bütçesinin % 3'ü oranında bir pay, TTGV'nin konu ile ilgili masraflarını karşılamak üzere projeyi öneren kuruluş tarafından sözleşme tarihinde TTGV'ye nakden ödenir.

Sermaye katılımı ile desteklenen projelerin azami süresi 2 (iki) yıl olup, projelere sağlanacak sermaye desteği 1 milyon ABD Doları'nı aşamaz. Stratejik Ocak Konuları projeleri için azami süre 1 (bir) yıl ve azami destek miktarı 100.000 (yüz bin) ABD Doları'nı aşamaz. Stratejik Odak Konularındaki projelerin desteklenmesinde Müsteşarlığın uygun görüşü alınır. Bu tür projelerin tüm giderleri sağlanacak destekle karşılanır.

• Projenin sonucunda ticari uygulamaya geçilmesi halinde, projeye sağlanan sermaye destek miktarı bu desteğe ilişkin tahsisin yapıldığı tarih veya tarihlerdeki sabit fiyatlar üzerinden ve proje sözleşmesinde belirtilen faiz oranları ve vadeleri esas alınarak, projeyi yöneten kuruluş veya ticari uygulamayı başlatan üçüncü şahıslar tarafından T. Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na geri ödenir.

• Proje sahibi veya TTGV'nin talebi üzerine, yürütülmesi imkânsız hale gelen projelerin durdurulmasına ve tasfiyesine Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak suretiyle, TTGV Yönetim Kurulu tarafından karar verilebilir.

• Projelerin önerilmesi, değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi ve yürütülmesi ile ilgili her türlü yazışma ve raporlar gizlidir. Proje sonucunda alınan patentlerle ticari uygulama neticesinde elde edilecek kâr ve sair gelirler üzerinde TTGV tarafından projeye ilişkin sözleşme hükümleri dışında bir hak ileri sürülemez.

• Projenin yürütülmesinden sorumluların kusur ve ihmalleri sonucu, projenin olumsuz bir duruma girdiğinin tespiti halinde Müsteşarlığın da olumlu görüşü alınmak

kaydıyla TTGV Yönetim Kurulu kararı ile proje iptal edilir ve o zamana kadar sağlanan destek sözleşmede belirtilen faiz oranları ve vadeleri esas alınarak geri alınır.

• Sözleşme hükümlerine uygun olarak yürütülmesine rağmen ticari değerde bir ürün oluşturulamaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması halinde, sözleşme hükümlerine göre proje tasfiye edilir. Tasfiye gelirleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na ve proje sahibine katılımları oranında iade edilir. Tasfiye sonunda, proje için yapılan harcamalarla satın alınmış makina, teçhizat ve malzemeler nakde dönüştürülerek destek oranında anılan Fon'a iade edilir. Nakde dönüştürülemeyen harcamalar, TTGV Yönetim Kurulu kararı ve Müsteşarlığın onaylanması halinde, proje zararı olarak kabul edilerek hibe haline dönüştürülür.

• Projenin, bilimsel, teknolojik, idari, mali ve hukuki yönden TTGV tarafından kabul edildiği şekilde ve sözleşmeye uygun olarak yürütülmesinden, projeye ilişkin raporların verilmesinden, projelerin yürütülmesi sırasında gerekli iş güvenliği ve benzeri gerekli önlemlerin alınmasından proje yürütücüsü sorumlu olur.

• Bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin her türlü düzenlemenin yapılmasında ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafların sonuçlandırılmasında Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

SORU 37: *İhracata Yönelik Devlet Yardımları kapsamında Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Kararın Amacı ve Kapsamı nedir?*

CEVAP: Bu Kararın amacı, ürünlerimizin uluslararası pazarlarda karşılaştıkları çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyulması amacıyla kalite güvence sistemi ve çevre yönetim sistemi belgeleri ile CE işaretinin alınması halinde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ), devlet desteği sağlanmasıdır.

Karar, KOBİ'lerin Türk Standartları Enstitüsü ile akredite edilmiş kuruluşlardan, kalite güvence sistemi belgeleri (ISO 900 serisi), çevre yönetim sistemi belgeleri (ISO 14000) ve CE işaretinin, alınması için yaptıkları belgelendirilmiş harcamalarının belirli bir kısmının karşılanmasını kapsamaktadır.

SORU 38: ***Çevre maliyetleri nasıl desteklenecektir?***

CEVAP: Bu karar kapsamında; firmaların,

a) ISO 9000 serisi kalite güvence sistemi belgelerini,

b) ISO 14000 çevre yönetim sistemi belgelerini,

c) CE işaretini ve

d) Uluslararası nitelikteki diğer kalite ve çevre belgelerini

alma masrafları (sadece belgelendirme masrafları) karşılanacaktır.

• Firmaların dördüncü maddede belirtilen belgeleri almaları halinde yapacakları harcamaların en fazla % 50'si, destekleme kapsamında karşılanabilir. Ancak, firmaların daha önceden belge almak için yeterli bulunmadığı belgelendirme başvurularında yapılan harcamalar dikkate alınır.

• Bu Karar ile ilgili başvurular Dış Ticaret Müsteşarlığı'na (İhracat Genel Müdürlüğü) yapılır. T. Cumhuriyet Merkez Bankası, Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan alınan bildirim üzerine ödemeyi öncelikle yapar.

• Desteklemede, ibraz edilen harcama belgelerindeki giderlerin, TL cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanları ise fatura tarihindeki T. Cumhuriyet Merkez Bankası çapraz kurları ve döviz alış kuru esas alınarak, ABD Doları karşılığı TL olarak T. Cumhuriyet Merkez Bankası'nca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödenir.

• Bu destekten yararlanacak olanların yanıltıcı bilgi ve belge vermesinden dolayı haksız olarak tahsil ettikleri, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kaynaklı ödemelerde "6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır.

• Bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin her türlü düzenlemenin yapılmasında ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafların sonuçlandırılmasında Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

SORU 39: *Yurt dışında düzenlenen fuar/sergilere milli katılımlarda iştirakçi firmalar nasıl desteklenecektir?*

CEVAP: Yurt dışında düzenlenen fuar/sergilere; Müsteşarlıktan yeterlilik belgesi alarak, Türkiye adına milli katılım gerçekleştiren organizatör firmaların organizasyonunda sözkonusu fuarlara iştirak eden;

• Büyük ölçekli firmaların organizatör firmaya metrekare üzerinden ödeyecekleri katılım ücretinin % 50'si ka-

tılımcı firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda firma başına 7.000 ABD Doları'nı aşamaz.

• Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ) ile kendileri veya bünyesinde bulunan firmalar adına fuar/sergilere katılan Sektörel Dış Ticaret Şirketi niteliğini haiz firmaların her bir firma için organizatör firmaya ödeyecekleri katılım ücretinin % 60'ı katılımcı firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda firma başına 8.500 ABD Doları'nı aşamaz.

• Kalkınmada öncelikli yörelerde kurulan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ) ile kendileri veya bünyesinde bulunan firmalar adına fuar/sergilere katılan Sektörel Dış Ticaret Şirketi niteliğini haiz firmaların her bir firma için organizatör firmaya ödeyecekleri katılım ücretinin % 70'i katılımcı firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda firma başına 10.000 ABD Doları'nı aşamaz.

• Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca proje bazında incelenip uygun görülen fuar/serginin bir gemi, TIR, tren ve benzeri araçlar marifetiyle birden fazla ülkede gerçekleştirilecek olması durumunda firmaların organizatör firmaya ödeyecekleri katılım ücretinin % 70'i katılımcı firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda firma başına 12.000 ABD Doları'nı aşamaz.

• Amerika, Avustralya, Afrika Kıtası ve Uzakdoğu Ülkeleri'nde milli katılım organizasyonu ile iştirak edilen fuar/sergilere, fuar/sergi mallarının nakliyesine ilişkin olarak beher metrekare için 75 kg'ı veya 1/4 m3'ü geçmeyecek şekilde hesaplanacak nakliye giderlerinin % 70'i ilave navlun desteği olarak katılımcı firmaya ödenir. Navlun için ödenecek ilave destek her halükârda firma başı-

na 5.000 ABD Doları'nı geçemez.

SORU 40: ***Milli katılımlarda organizatör firmalar nasıl desteklenecektir?***

CEVAP: • Fuar süresince fuarın konusu ile ilgili olarak düzenlenecek seminer, konferans, panel ve benzeri tanıtım faaliyetlerine ilişkin masrafların % 50'si organizatör firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda 25.000 ABD Doları'nı aşamaz.

• Milli katılım organizasyonlarında toplam stand alanı 250 m2'yi aşan fuar/sergilerde toplam alanı minimum 25 m2 maksimum 50 m2 arasında olmak kaydıyla organizatör firma tarafından yapılacak toplantı salonu, görüşme odaları ve info stand masraflarının % 50'si organizatör firmaya ödenir. Ödenecek miktar her halükârda 7.500 ABD Doları'nı aşamaz.

SORU 41: ***Bireysel katılımlarda firmalar nasıl desteklenecektir?***

CEVAP: Yurt dışı fuarlara bireysel olarak katılan firmaların;

• Fuarı düzenleyen kuruluşa ödeyeceği yer kirası, stand inşası ve dekorasyonuna ilişkin giderlerin % 50'si,

• Fuar mallarının nakliyesine ilişkin olarak, beher metrekare için 75 kg'ı veya 1/4 metreküpü geçmeyecek şekilde hesaplanacak nakliye giderlerinin % 50'si ödenir.

Ödenecek miktar belirtilen giderlerin toplamı için her halükârda firma başına 50.000 ABD Doları'nı geçemez.

• Bireysel katılımlarda fuar/sergide sergilenecek olan malların;

– Enformatik
– İleri malzeme teknolojileri
– Gen mühendisliği/biyoteknoloji
– Uzay ve havacılık teknolojileri

alanlarında olması halinde

belirtilen giderlerin % 70'i ödenir. Ödenecek miktar her halükârda firma başına 60.000 ABD Doları'nı geçemez.

SORU 42: *Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesine İlişkin Karar kapsamında hangi faaliyetler bulunmaktadır?*

CEVAP: (A) Mali Destek Sağlanacak Faaliyetler:

a) Ticaret Müşavirliği'nce uygun görülen yayınlarda, organizatör firmaların fuar öncesi yapacakları yurt dışı tanıtım (basın-yayın, radyo, TV reklamları, afiş, broşür, basın toplantısı) faaliyetleri,

b) Organizatör firma tarafından önerilen ve Ticaret Müşavirlikleri'nce uygun görülerek fuara davet edilen bazı önemli yabancı alıcıların (ülke başına iki kişiyi geçemez) yol giderleri,

c) Fuar süresince fuarın konusu ile ilgili olarak düzenlenecek, seminer, konferans, panel ve ödüllü yarışmalara ilişkin masraflar.

(B) Diğer Destekler:

a) Fuarın Ticaret Müşavirlikleri'nce tanıtımı,

b) Fuarın ve organizatör firmanın DTM'nca desteklendiğinin tevsiki.

SORU 43: ***Desteklenecek fuarlar nasıl tespit edilecektir?***

CEVAP: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca izin verilmiş uluslararası nitelikteki iç ihtisas fuarlarından hangilerinin destekleneceği madde ve ülke bazındaki ihracat politikaları esas alınarak aşağıda belirtilen kriterler çerçevesinde belirlenir:

(a) Fuarın;

- Tekstil, konfeksiyon, halı,
- Deri (ayakkabı dahil),
- Taşıt araçları ve yan sanayii,
- Gıda ve gıda teknolojisi,
- Elektrik-elektronik sanayii,
- Madeni eşya sanayii,
- Toprak sanayii,
- İnşaat malzemeleri,
- Mobilya sanayii

ürünlerine yönelik olması,

(b) Fuarın en az üç defadır yapılıyor olması,

(c) Bir önceki dönemde yapılan fuara asgari 25'i yabancı olmak üzere en az 100 firmanın katılmış olması,

gerekmektedir.

(d) Aynı fuara iki defadan fazla destek verilmez.

SORU 44: ***Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarlarının desteklenmesine yönelik ödemeler nasıl yapılacaktır?***

CEVAP: Uluslararası nitelik taşıyan yurt içi ihtisas fuarlarının desteklenmesine yönelik ödemeler aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a. Organizatör kuruluşların 3. maddede belirtilen faaliyetleri ile ilgili harcamaların desteklenebilmesi için harcamaların fatura ile belgelendirilmiş olması şarttır.

b. Desteklenen faaliyetlere ilişkin ödemelere esas teşkil eden oran ve azami destek tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Harcama Kalemleri	Destekleme Oranı (%)	Azami Destek Tutarı (Karşılığı TL)
Yurt dışı tanıtım faaliyetleri	50	25.000 $
Önemli alıcıların ulaşım giderleri	50	15.000 $
Fuarın konusu ile ilgili seminer, konferans, panel ve ödüllü yarışma giderleri	50	5.000 $

c. Düzenleyeceği yurt içi ihtisas fuarının desteklenmesini isteyen organizatör firmaların, fuarın başlangıcından en geç iki ay önce, desteklenen faaliyet türlerine ilişkin tahmini harcamaları da içeren bir proje ile birlikte bulundukları bölgedeki İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine başvurmaları gerekmektedir.

d. İhracatçı Birlikleri 4. maddede belirtilen kriterler ve bunlara ek olarak Müsteşarlıkça tespit edilecek diğer kriterler çerçevesinde, sözkonusu başvuruları inceleyerek uygun gördüğü talepleri organizatör firmalara bildirir.

e. Fuar sona erdikten sonra, gerçekleşen harcamalara ilişkin belgeler, fuarın bitiş tarihini müteakip en geç 6 (altı) ay içerisinde organizatör firma tarafından İhracatçı Birliklerine intikal ettirilir. İhracatçı Birlikleri gerekli incelemelerin yapılmasını müteakip, ödeme yapılacak firmalar ile ödeme miktarlarını Müsteşarlığa bildirir. Müsteşarlık uygun gördüğü talepleri ödemenin yapılmasını teminen T. Cumhuriyet Merkez Bankası'na intikal ettirir.

f. Desteklemede, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin TL cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanları ise fatura tarihindeki T. Cumhuriyet Merkez Bankası çapraz kurları ve döviz alış kuru esas alınarak, ABD Doları karşılığı TL olarak T. Cumhuriyet Merkez Bankası'nca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödenir.

SORU 45: ***Pazar Araştırması desteği ile ne amaçlanmaktadır ve bu destekten kimler yararlanacaktır?***

CEVAP: Bu Karar ile;

a) Potansiyel pazarlar hakkında sistematik ve objektif bilgi sağlanması, firmaların pazarlara giriş konusunda karar vermelerine yardımcı olunması ve ürünlerinin yeni bir pazarda gerektiği şekilde tanıtılması,

b) Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler arasındaki işbirliğini sağlamaya yönelik olarak Avrupa Birliği'nce uluslararası düzeyde organize edilen faaliyetlere katılımın desteklenmesi

amaçlanmaktadır.

Bu Karar'dan, mal üretimi ve ticareti ile iştigal eden

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme (KOBİ)'ler, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) ile sanayi sektöründeki üretici dernekleri yararlanır.

SORU 46: ***Desteklenen faaliyetler kapsamında Pazar Araştırması Projeleri nasıl desteklenecektir?***

CEVAP: I- ***PAZAR ARAŞTIRMA PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ***

Bu Karar kapsamında destek;

a) Şirketlerin kendi bünyesinde yapacakları projelere,

b) Pazar araştırması hizmeti veren şirketlerin/kurumların şirket nam ve hesabına yapacakları projelere,

c) Üretici derneklerinin üyeleri için yapacakları veya yaptıracakları projelere

verilir.

Pazar araştırması projesi İGEME tarafından da hazırlanıp yürütülebilir. Böyle bir projenin maliyeti bu karar kapsamındaki koşullarda karşılanır.

Şirketlerin veya üretici derneklerinin talep etmesi halinde de İGEME tarafından pazar araştırması projesi hazırlanıp yürütülebilir.

(A) Şirketin kendi bünyesinde yürüteceği projeler:

Şirketin kendi bünyesi içerisinde "masabaşı ve alan araştırması"na dayanan pazar araştırması faaliyetini yürütmek istemesi halinde, raporun, ön değerlendirmeyi yapacak olan İGEME tarafından belirlenecek standartlarda hazırlanması gerekir.

(B) Danışmanlık şirket veya kurumlarının şirket

ıçin yürüteceği projeler:

Şirket nam ve hesabına, danışmanlık şirketleri/kurumları ile İGEME'ce, "masabaşı ve alan araştırması"na dayanarak hazırlanan projeler, bu karar kapsamındaki destekten yararlanırlar.

(C) Üretici derneklerinin üyeleri veya bulundukları imalat dalının ortak amacına yönelik yapacakları projeler:

Üretici dernekleri; pazar araştırması projelerini bünyeleri içinde yapabilecekleri gibi, danışmanlık şirketi/kurumu veya İGEME'yi kullanarak da "masabaşı ve alan araştırması"na dayanan pazar araştırması projeleri hazırlatabilirler. Bu destekten yararlanacak üretici derneklerinin;

– bünyesinde aynı üretim dalında faaliyette bulunan şirketlerin en az % 30'unu bulundurması,

– belirli bir üretim dalını temsil etmesi,

– yeni üyeliklere açık olması,

– kâr amacı gütmemesi,

– başvuruları kendisi için değil üyeleri için yapması

koşullarını taşıması gerekir.

Şirketler ve üretici dernekleri İGEME'den pazar araştırması projelerinin hazırlanma şekil ve esaslarının teminini müteakip, bu Kararla ilgili olarak uygulama usul ve esaslarında belirlenen sürelerde proje taslağını İGEME'ye sunar.

II- KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELER ARASINDA İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ:

İktisadi Kalkınma Vakfı organizasyonuyla Avrupa Birliği Komisyonu tarafından düzenlenen ikinci maddenin (b) bendinde bahsolunan faaliyetlere katılımda, bir firmadan en fazla bir kişinin 500 $'ı geçmemek kaydıyla yol ve günlük 100 $'ı geçmemek kaydıyla konaklama giderlerinin % 70'i, bu Karar kapsamında karşılanır.

SORU 47: ***Pazar Araştırması desteğinde ödemeler nasıl yapılacaktır?***

CEVAP: Pazar araştırması desteğinden yararlanacak olan projeler, İGEME'nin yapacağı inceleme ve değerlendirme sonucuna göre onaylanmak üzere Müsteşarlığa gönderilir. İGEME, projeyi her safhasında takip eder ve gerekli ikazları yapar.

• Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bildirimi üzerine, T. Cumhuriyet Merkez Bankası, onaylanan projelere ilişkin ödemeleri, öncelikle yapar.

Destekleme; ibraz edilen belgelerdeki giderlerin TL cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanların ise fatura (belge) tarihindeki T. Cumhuriyet Merkez Bankası çapraz kurları ve döviz alış kuru esas alınarak, ABD Doları karşılığı TL olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödenir.

T. Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından şirketlere yapılacak ödeme esnasında ödenecek meblağın % 5'i, İGEME'nin bu karar kapsamındaki izleme ve değerlen-

dirme faaliyetlerine destek sağlamak amacıyla kesilerek mezkur kuruluş hesabına aktarılır.

• Bir üretici şirketin, pazar araştırması için kullanabileceği azami tutar 75.000 $, bir yıl içerisinde kullanabileceği azami tutar 15.000 $, tek bir proje için kullanabileceği azami tutar 7.500 $'dır.

• SDŞ ve üretici derneğince yürütülecek pazar araştırması için bir yıl içerisinde kullanılabilecek azami destek tutarı 50.000 $ olup, proje bazında azami destek tutarı ise 10.000 $'dır.

• Aşağıdaki koşullarda pazar araştırması desteği verilmez:

a) Belirgin bir projenin parçası olmayan çok genel mahiyette ön bilgi veren türden araştırmalar.

b) Pazar araştırmasının amaçlanmadığı yurt dışı geziler.

c) Satış amaçlı yapılan geziler.

d) Ticaret fuarları, sergiler ve konferanslara katılımlar.

e) Grup seyahati, ticaret heyetiyle gidilen geziler veya resmi kurumlarca yabancı ülkelerde tanıtım amaçlı programlar.

f) İhracata hazır olmayan ürünlere yönelik projeler.

g) Halihazırda başlanmış, bir projeye dayalı olmayan veya satın alınmış araştırmalar.

h) Aynı anda, bir firma için firma bünyesinde, danışmanlık şirketi/kurumu ve İGEME'ce araştırmaları yürütülen projeler.

SORU 48: ***Eğitim yardımı hangi konuları kapsamaktadır?***

CEVAP: • KOSGEB tarafından uygulanacak ve yürütülecek eğitim konuları:

1) İleri üretim teknikleri ve yeni teknolojiler,

2) Toplam kalite yönetimi, tedarik, üretim, ambalajlama, ürün ve çevre standartları,

3) Potansiyel girişimcileri yönlendirme, iş planı, fizibilite hazırlama, şirket kurma, iş güvenliği, bilgi kaynakları,

4) İç finansman olanakları ve teknikleri,

5) Liderlik, örgüt yönetimi, büyüme, yapılanma, davranış kuralları, işgücü sorumluluğu, şirketsel-örgütsel yapılanma, işgücü yönetimi

gibi alanları kapsamaktadır.

• İGEME tarafından uygulanacak ve yürütülecek eğitim konuları:

1) Rekabet koşulları, uluslararası pazarlama teknikleri, pazar araştırması, fiyat verme,

2) Dış Ticaret Mevzuatı,

3) Dış ticaret işlemlerinde yabancı dil kullanımı, iletişim, dökümantasyon, iş görüşmeleri, müzakere teknikleri,

4) Dış finansman olanakları ve teknikleri

gibi alanları kapsamaktadır.

SORU 49: ***Destek kapsamında uygulanacak programlar nelerdir?***

CEVAP: UYGULAMA PROGRAMLARI

YURT İÇİ EĞİTİM KURUMLARI:

Eğitim faaliyetiyle uğraşan kurum ve kuruluşlar tarafından, şirket yöneticileri veya çalışanlarına iş başında veya işyeri dışında sağlanacak eğitim hizmetleri.

YURT DIŞI EĞİTİM KURUMLARI:

Yurt dışında uluslararası kabul görmüş kurum veya kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitim programlarına katılım.

PROFESYONEL DANIŞMANLIK:

Dördüncü ve beşinci maddelerde belirtilen eğitim başlıkları kapsamında şirketlerin ihtiyaç duydukları, kariyer sahibi ve yeterli düzeyde kamu veya özel sektör deneyimi bulunan profesyonel danışman istihdam ederek iş başında verilen eğitim hizmeti.

ÜNİVERSİTE İLE İŞBİRLİĞİ:

Şirketlerin, üniversiteler ve üniversitelerin kurduğu vakıf, şirket veya uygulama merkezlerine hazırlatacakları projeler çerçevesinde, öğretim üye ve görevlilerinin şirket çalışanlarını iş başında eğitimi.

İŞLETMELER ARASI İŞBİRLİĞİ:

Üretim faaliyetleri bakımından birbirleri ile entegre olan, birbirlerini tamamlayan şirketlerin, birbirlerinin eksik yönlerini giderici mahiyette üretim, yönetim, teknoloji ve pazarlama konularında kendi aralarında düzenleyecekleri eğitim programları.

SORU 50: ***Eğitim desteğinde ödemeler nasıl yapılacaktır?***

CEVAP: Karar kapsamında, eğitim faaliyetleri için yapılacak harcamaların azami % 50'si Değerlendirme ve Uygulama Usul ve Esasları'nda belirtilen kriterler çerçevesinde desteklenir. Desteklenen eğitim faaliyeti süresi bir yıldan fazla olamaz.

Şirketlerin gerek bünyelerinde, gerekse bünyeleri dışında çalışanlarına verecekleri eğitim faaliyetlerinin desteklenebilmesi için, bununla ilgili harcamaların ölçülebilir ve belgelendirilmiş olması gerekir.

SORU 51: ***İstihdam Yol Açma Yardımı kapsamında neler mevcuttur?***

CEVAP: Bu destek hazırlanacak Değerlendirme ve Uygulama Usul ve Esasları çerçevesinde Küçük Ölçekli Sanayi İşletmelerinin nitelikli eleman istihdamından kaynaklanan giderlerinin, belirli bir oranının belli bir süre boyunca karşılanmasıdır.

Bu Karar'da geçen; Küçük Ölçekli Sanayi İşletmesi;

1) İmalat sanayi sektöründe faaliyette bulunan,

2) 1-50 arasında işçi çalıştırdığı bağlı olduğu meslek kuruluşunca tevsik edilen,

3) Gerçek usulde defter tutan,

4) Bünyesinde 4'üncü maddede belirtilen nitelikte eleman istihdam edilmemiş olan

işletmelerdir.

Bu Karar kapsamında şirketlerin, bünyelerinde bulunmayan işletmeci, mühendis veya üretim konusu gereği spesifik bir alanda uzmanlık eğitimi görmüş eleman ihti-

yaçlarını karşılamak veya üretim, yönetim ve pazarlama sorunlarına çözüm getirmek üzere üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olmuş kişileri istihdam etmeleri durumunda, ilk altı aylık maaşların % 70'i oranında istihdam yardımı sağlanır.

SORU 52: ***Patent, Faydalı Model Belgesi ve Endüstriyel Tasarım Tescili harcamalarının desteklenmesi ile ne amaçlanmıştır ve ilgili Tebliğ neyi kapsamaktadır?***

CEVAP: Amaç ihracat potansiyeli bulunan, teknoloji yoğun yeniliklerin, yeni ürünlerin ve yöntemlerin geliştirilmesinin desteklenmesi amacıyla, Türkiye'de yerleşik gerçek kişiler tarafından yapılan çalışmalar neticesinde, patent, faydalı model belgesi veya endüstriyel tasarım tescili ile sonuçlanan bir buluş veya tasarımın ortaya çıkması durumunda, buluşa patent veya faydalı model belgesi, endüstriyel tasarıma da endüstriyel tasarım tescili alınması sırasında yapılan harcamaların bir kısmının desteklenmesidir.

Bu yolla sadece patent, faydalı model belgesi veya endüstriyel tasarım tescil belgesi alınması sırasında yapılan, izlenip değerlendirilebilen harcamaların belirli bir kısmına destek sağlanacaktır.

SORU 53: ***Buluş, Patent, Faydalı Model Belgesi, Endüstriyel Tasarım, Endüstriyel Tasarım Tescili ile neler kastedilmektedir?***

CEVAP: Buluş: Tarım dahil, sanayinin herhangi bir dalındaki teknik bir problemin çözümünü sağlayan ürün-

ler ve yöntemlerdir.

Patent: Dünyada yeni olan, sanayiye uygulanabilen ve tekniğin bilinen durumunu aşan buluşların münhasıran kullanımı için buluş sahiplerine belirli bir süre (7 veya 20 yıl) için tanınan,

a) Buluş konusu ürünün üretilmesi, satılması, kullanılması veya ithal edilmesi,

b) Buluş konusu yöntemin kullanılması, bu yöntemle doğrudan doğruya elde edilen ürünlerin satışa sunulması veya kullanılması veya ithal edilmesi .

hakkı ve bu hakkı gösteren belgenin adıdır.

Faydalı Model Belgesi: Dünyada yeni olan ve sanayiye uygulanabilen buluşların münhasıran kullanımı için buluş sahiplerine belirli bir süre (10 yıl) için tanınan, buluş konusu ürünün üretilmesi, satılması, kullanılması veya ithal edilmesi hakkını gösteren belgenin adıdır.

Endüstriyel Tasarım: Bu ürünün tümü, bir parçası veya üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, doku, malzeme veya esneklik gibi insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur ve özelliklerinin oluşturduğu bütünüdür.

Endüstriyel Tasarım Tescili: Yeni ve ayırdedici niteliğe sahip tasarımların 5 yıl süre ile koruma altına alınmasıdır.

SORU 54: ***Destek kapsamındaki faaliyetlere ödeme nasıl yapılacaktır?***

CEVAP: PATENTLER:

a) Patent başvurularının desteklenmesi amacıyla ya-

pılan ilk ödeme başvuruya ait araştırma raporunun TPE tarafından değerlendirilerek desteklenmeye ilişkin kararın alınmasından sonra yapılacaktır.

İlk ödeme aşağıdaki harcamaları kapsayacaktır.

Patent başvurusunun doğrudan ve/veya vekil aracılığıyla yapılması halinde:

• **Başvuru yapılması ücreti:**

Patent başvurusu öncesinde buluşla ilgili konuda da araştırma yapılması, tarifname, istemler ve resimlerin hazırlatılması, tarifnamenin İngilizce veya Almanca dillerinden birine tercüme ettirilmesini kapsayan başvuru dosyası hazırlatılması ile ilgili, başvuru ücreti de dahil ödenen miktarın % 75'i (1.000 ABD Doları'nı aşmamak kaydıyla).

• **Araştırma raporu düzenleme ücreti:**

Tekniğin bilinen durumu konusunda düzenlenecek araştırma raporu düzenlenmesi ücretinin % 75'i,

• İncelemesiz patent verilmesi durumunda TPE'ye ödenen belge düzenleme ücretinin % 75'i,

b) Patent başvurularının desteklenmesi amacıyla yapılacak ikinci ödeme, incelemeli patent verilmesinden sonra gerçekleşecektir.

İkinci ödeme, başvuru sahibinin inceleme talep etmesi halinde aşağıdaki harcamaları kapsayacaktır.

• İnceleme raporunun düzenlenmesi ücretinin % 75'i,

• Belge düzenleme ücretinin % 75'i

desteklenecektir.

c) TPE aracılığı ile yapılan Patent İşbirliği Anlaşması kapsamındaki patent başvuruları için TPE'ye ödenen ücretlerin % 75'i desteklenecektir.

d) Patent başvurusundan itibaren koruma süresi boyunca başvuru sahibi tarafından TPE'ye ödenmesi gereken yıllık ücretlerin ilk 5 yıl süresince % 75'i desteklenecektir.

FAYDALI MODEL BELGELERİ:

a) Faydalı model başvurularının desteklenmesi amacıyla yapılacak ödeme, başvuruya faydalı model belgesinin verilmesinden sonra gerçekleşecektir.

Faydalı Model başvurusunun doğrudan ve/veya vekil aracılığıyla yapılması halinde:

• **Başvuru yapılması ücreti:**

Faydalı Model başvurusu öncesinde buluşla ilgili konuda ön araştırma yaptırılması, tarifname, istemler ve resimlerin hazırlatılmasını kapsayan başvuru dosyası hazırlatılması ile ilgili ödenen miktarın % 75'i (500 ABD Doları'nı aşmamak kaydıyla),

• TPE'ye ödenen başvuru ücretinin % 75'i,

• Belge düzenleme ücretinin % 75'i

desteklenecektir.

b) Faydalı model başvurusundan itibaren koruma süresi boyunca başvuru sahibi tarafından TPE'ye ödenmesi gereken yıllık ücretlerin ilk 5 yıl süresince % 75'i desteklenecektir.

ENDÜSTRİYEL TASARIMLAR:

Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerin TPE'ye yaptıkları

Endüstriyel Tasarım Tescili başvurusu sırasında TPE'ye ödenen tüm ücretlerin % 75'i desteklenecektir.

Endüstriyel tasarım tescilinin desteklenmesi amacıyla yapılacak ödeme Endüstriyel Tasarım Tescil Belgesi'nin verilmesinden sonra yapılacaktır.

SORU 55: ***Yurt dışında ofis-mağaza açma, işletme ve marka tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesiyle ne amaçlanmaktadır?***

CEVAP: Amaç Türkiye'de ticari ve sınai faaliyette bulunan şirketlerin pazar potansiyellerini realize ederek pazar paylarını arttırması ile ürünlerimizin geniş çaplı ve uzun süreli tanıtımının yapılmasını teminen yurt dışında mal ücretine yönelik, faaliyette bulunacak şirket kurmaları, depo ve mağaza açmaları ve işletmelerinden doğacak giderlerinin uluslararası kurallara göre devletçe karşılanmasıdır. Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM)'nca verilen bu destek, şirketlerin, mal ticareti amacıyla halihazırda yurt dışında faaliyette bulunan veya kurulacak olan şirketler ve şubeleri ile depo ve mağazaların (kendi ünvan ve markasıyla toptan veya perakende satış amaçlı) kuruluş, işletme ve tanıtım giderlerinin belirli bir kısmının Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmasını kapsamaktadır.

SORU 56: ***Karar kapsamındaki faaliyetler nasıl desteklenecektir?***

CEVAP: Bu karar kapsamında sağlanacak destekle, yurt dışında halihazırda faaliyette bulunan veya açılacak olan şirket/şube, depo ve mağazaların ilişikte belirtilen

giderleri, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanacaktır:

a) Türkiye'de sınai ve ticari faaliyette bulunan bir şirketin yurtdışında kendi ünvan ve markasıyla toptan ve/veya perakende satış yapmak amacıyla depo ve mağaza açması halinde:

– Sabit varlıkların bir defalık alımından doğan masrafların 20.000 ABD Doları'nı aşmaması kaydıyla % 50'si,

– Kira bedelinin yıllık 50.000 ABD Doları'nı aşmaması kaydıyla birinci yıl % 50'si, ikinci yıl % 30'u,

– Yazılı ve görsel tanıtım araçları kullanılarak yapılan reklam harcamalarının yıllık 30.000 ABD Doları'nı aşmaması kaydiyle birinci yıl % 30'u, ikinci yıl % 20'si,

b) Türkiye'de sınai ve ticari faaliyette bulunan bir şirketin, yurt dışında mal ticareti amacıyla şube açması halinde;

– Şubelerin kira bedellerinin yıllık 30.000 ABD Doları'nı aşmaması kaydıyla birinci yıl % 50'si, ikinci yıl % 30'u karşılanır.

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin biraraya gelmesiyle kurulan ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca "Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü" verilen şirketler, yurtdışında doğrudan pazarlama amaçlı şirket kurmaları halinde; "SDŞ Tebliğinde belirtilen KOBİ tanımı"na uyan ortaklarının sayılarıyla sınırlı kalmak, aynı ülke için bir defa olmak ve SDŞ'nin bu amaçla yapacağı toplam harcamaların % 50'sini aşmamak koşuluyla ilişikte belirtilen limitler dahilinde yararlanabilirler:

Ortak Sayısı	Destekleme Tutarı ($)
10 - 20 arası	400.000
21 - 40 arası	500.000
41 - 100 arası	600.000
101 - 150 arası	700.000
151 - 200 arası	800.000
201 - 250 arası	900.000
251 ve üzeri	1.000.000

Yardımın bu çerçevede kullandırılmasına ilişkin talepler, pazar araştırması konusunda ulusal ve uluslararası güvenirliği ve konuya ilişkin tecrübesi genel kabul görmüş firmalarca hazırlanmış, fizibilite etüdünün incelenerek uygun görülmesi ve faaliyetin yapılmasına bağlı olarak Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca sonuçlandırılır.

Bu karar kapsamındaki destekten; yukarıda tanımlanan şirketler (4. maddedekiler hariç) iki yıl süresince en çok beş şirket/şube ile depo veya mağaza için yararlandırılır. Yurtdışında birden fazla kurulacak şirketlerin/şubelerin farklı şehirlerde olması koşulu aranır.

SORU 57: ***Yurt dışındaki ofis/mağazaların desteklenmesine yönelik ödemeler nasıl yapılacaktır?***

CEVAP: Yurt dışındaki ofis/mağazaların desteklenmesine yönelik ödemeler Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca belirlenecek kriterler çerçevesinde yapılır.

Bu çerçevede;

a) Yurtdışındaki ofis/mağazaların belirtilen harcama-

larının desteklenebilmesi için harcamaların fatura ile belgelendirilmiş olması,

b) Yurtdışındaki ofis/mağazaların faaliyette bulundukları şehrin ticaret odasına kayıtlı olmaları veya tescil edildiklerini tevsik eden yetkili merciden alınan belgenin ilgili ülkedeki Türk Ticaret Müşavirliği veya Konsolosluğunca onaylanması ve Türkiye'deki ana şirketle organik bağlarının bulunması,

c) Şirketlerin;

– Harcama kalemlerine ilişkin belgelerin doğruluğunun tevsiki amacıyla; ödeme tarihinden itibaren en geç iki ay içerisinde bulunduğu ülkedeki Ticaret Müşavirliği'ne veya Müşavirliğin olmadığı yerlerde Konsoloslukarımıza müracaat etmesi,

– Doğruluğu teyid edilen belgelerle birlikte, gerekli incelemenin yapılabilmesini teminen bağlı oldukları İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne ödemenin yapıldığı tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde müracaat etmesi gerekmektedir.

d) İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği, gerekli incelemenin yapılmasını müteakip, başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde ödeme yapılacak şirketler ile ödeme miktarını Müsteşarlığa intikal ettirir. T. Cumhuriyet Merkez Bankası Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan alınan bildirim üzerine, ödemeyi öncelikle yapar.

e) Desteklemede; ibraz edilen belgelerdeki giderlerin TL cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanların ise fatura (belge) tarihindeki T. Cumhuriyet Merkez Bankası

çapraz kurları ve döviz alış kuru esas alınarak, ABD Doları karşılığı TL olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödenir.

SORU 58: ***Resmi destekli ihracat finansman kuruluşu olan Türk Eximbank'ın başlıca amaçları nelerdir?***

CEVAP: Türk Eximbank'ın başlıca amaçları şunlardır:

• İhracatı geliştirmek;

a) İhraç ürünlerini çeşitlendirmek,

b) İhraç mallarına yeni pazarlar kazandırmak.

• İhracatçıların uluslararası ticarette paylarını artırmak, girişimlerinde destek sağlamak.

• İhracatçılar, yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara rekabet gücü ve güvence sağlamak.

• Yurt dışı yatırımlar ile ihracata yönelik yatırım malı üretim ve satışını desteklemek.

SORU 59: ***Türk Eximbank'ın faaliyet programlarında neler bulunmaktadır?***

CEVAP: Eximbank'ın faaliyet programları aşağıdaki gibidir:

– Kredi programları,

– Sigorta programları,

– Ülke kredi, sigorta ve garanti programları.

SORU 60: ***Kısa Vadeli Kredi Programları'nda neler bulunmaktadır?***

CEVAP: • Sevk Öncesi TL İhracat Kredisi,
– Sevk Öncesi KOBİ Kredisi,
– Kalkınmada Öncelikli Yöreler Kredisi.

• Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi.

• Dış Ticaret Şirketleri (DTŞ) Kısa Vadeli İhracat Kredisi.

• DTŞ Kısa Vadeli Döviz Kredisi.

• Performans TL Kredisi.

• Performans Döviz Kredisi.

• Kısa Vadeli İhracat Alacakları İskonto Programı.

SORU 61: ***Türk Eximbank İslâm Kalkınma Bankası Kredi Programları neleri kapsamaktadır?***

CEVAP: • İslâm Kalkınma Bankası (İKB) Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu.

• İhracata Yönelik İthalat Finansman Kredisi.

SORU 62: ***Uzun Vadeli İhracat Kredi ve Garanti Programında neler bulunmaktadır?***

CEVAP: Vadeli kredi ve garanti programı:

• Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi.

• Gemi İnşa ve İhracına Yönelik Teminat Mektubu Programı.

SORU 63: ***Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'nın amacı nedir?***

CEVAP: Programın amacı bir taraftan ihracatçıların kısa vadeli satışlarına ilişkin ihracat bedellerini "ticari ve politik risklere" karşı belirli limitler dahilinde teminat altı-

na alarak ihracatı teşvik etmek ve yönlendirmek, diğer taraftan da poliçenin teminat gösterilmesi ile ticari bankalardan ihracat kredisi teminini kolaylaştırmaktır.

SORU 64: ***Program kapsamında ne bulunmaktadır?***

CEVAP: Program çerçevesinde, ihracatçının bir yıl içinde, Türk Eximbank tarafından kapsama alınan ülkelerdeki çeşitli alıcılarına yaptığı 360 güne kadar kısa vadeli tüm sevkiyatları sigortalanmaktadır. Dolayısıyla ihracatçı ile her bir sevkiyatı için ayrı ayrı sigorta sözleşmesi yapılmasına gerek duyulmamakta ve yapılan tek bir sigorta sözleşmesi ile Türk Eximbank'ca kabul edilen ülkelerdeki limitleri onaylanmış alıcılara yapılacak tüm sevkiyatlar sigorta kapsamına dahil edilmektedir.

İhracatçının hem yüksek riskli, hem de düşük riskli ihracatı birarada sigorta kapsamına dahil edilerek riskin dağıtılması ve buna bağlı olarak nihai riskin asgari düzeye indirilmesi amaçlanmaktadır.

SORU 65: ***Prim oranları nasıl tespit edilmektedir ve tazmin edilecek zarar oranı nedir?***

CEVAP: Prim oranları ihracatın vadesi, ödeme şekli, alıcının risk kategorisi, alıcının özel ya da kamu alıcısı olup olmadığı dikkate alınarak tespit edilmektedir.

İhracatçının basiretli bir tüccar gibi davranmasını sağlamak amacıyla riskin belirli bir yüzdesi ihracatçının üzerinde bırakılmakta, ticari ve politik risklerden kaynaklanan zararların % 90'ı karşılanmaktadır.

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINLARI (1998)

YAYIN NO	YAYININ ADI
1998 / 1	MERMER ARAŞTIRMASI
1998 / 2	TÜRK GIDA KODEKSİ YÖNETMELİĞİ
1998 / 3	MACARİSTAN ÜLKE PROFİLİ, GIDA PİYASASI VE TÜRKİYE MACARİSTAN SERBEST TİCARET ANLAŞMASI
1998 / 4	BAKKALİYE SEKTÖRÜNÜN PROFİLİ VE REKABET OLANAKLARI
1998 / 5	TURKEY THE LAND OF BUSSINES OPPORTUNITIES (İş Fırsatları Ülkesi Türkiye)
1998 / 6	YURTİÇİ FUARLAR KATALOĞU
1998 / 7	İNGİLİZCE YURTİÇİ FUARLAR KATALOĞU
1998 / 8	İNGİLTERE'DEKİ TÜRK GİRİŞİMCİLERİ
1998 / 9	SORULARLA DIŞ TİCARET MEVZUATI REHBERİ
1998 / 10	CE REHBERİ
1998 / 11	1998 YURTİÇİ İNDİRİMLİ OTELLER KATALOĞU
1998 / 12	1998 YURTDIŞI İNDİRİMLİ OTELLER KATALOĞU
1998 / 13	HİNDİSTAN ÜLKE ETÜDÜ
1998 / 14	YURTDIŞI FUARLAR KATALOĞU
1998 / 15	ETİYOPYA ÜLKE PROFİLİ
1998 / 16	SAĞLIK KURULUŞLARI REHBERİ
1998 / 17	2000'Lİ YILLARDA İSTANBUL'UN ALT YAPI BEKLENTİLERİ VE MEKANSAL ÖRGÜTLENME
1998 / 18	DOĞU ANADOLU'DA KIŞ TURİZMİ VE GELİŞME OLANAKLARI
1998 / 19	YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARININ BÖLGELER ARASI GELİŞME FARKLILIKLARI AÇISINDAN İŞLEVİ
1998 / 20	İSTANBUL KÜÇÜK SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ARAŞTIRMASI
1998 / 21	JAPON ŞİRKETLERİNDE KARAR ALMA YÖNTEMLERİ
1998 / 22	SLOVENYA ÜLKE ETÜDÜ
1998 / 23	JAPON ŞİRKETLERİNDE PERSONEL YÖNETİMİ
1998 / 24	BOSNA VE HERSEK ÜLKE ETÜDÜ
1998 / 25	İSTANBUL ATATÜRK HAVA LİMANI TARİFELİ UÇUŞLAR REHBERİ
1998 / 26	TÜRKİYE'DE FİYAT İNDEKSLERİ HESAP YÖNTEMLERİ VE UYGULAMALARI PANELİ
1998 / 27	POLONYA ÜLKE PROFİLİ; MEVZUAT VE TÜRK GİRİŞİMCİLERİ

YAYIN NO	YAYININ ADI
1998 / 28	GÜMRÜK MEVZUATI
1998 / 29	RAKAMLARLA TÜRKİYE EKONOMİSİ
1998 / 30	TURKEY IN FIGURES
1998 / 31	ALTIN BANKACILIĞI BORSASI, RAFİNERİSİ VE TÜRKİYE
1998 / 32	AVUSTURYA'DAKİ TÜRK GİRİŞİMCİLERİ
1998 / 33	RUSYA FEDERASYONU
1998 / 34	BREZİLYA ÜLKE PROFİLİ
1998 / 35	SLOVAKYA ÜLKE PROFİLİ VE TÜRKİYE SLOVAKYA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI
1998 / 36	ÇEK CUMHURİYETİ ÜLKE PROFİLİ VE TÜRKİYE ÇEK CUMHURİYETİ SERBEST ANLAŞMASI
1998 / 37	HIRVATISTAN ÜLKE ETÜDÜ
1998 / 38	İSTANBUL'UN EKONOMİK VE SOSYAL GÖSTERGELERİ
1998 / 39	(İngilizce) İSTANBUL'UN SOSYAL VE EKONOMİK GÖSTERGELERİ
1998 / 40	BULGARİSTAN ÜLKE PROFİLİ, MEVZUAT VE TÜRK GİRİŞİMCİLERİ
1998 / 41	TÜRK GIDA MEVZUATI SEMİNERİ
1998 / 42	İSTANBUL'UN ULAŞIM SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN KISA VE ORTA VADELİ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
1998 / 43	TARİHİ YARIMADA 'NIN ULAŞIM SORUNLARI VE ACİL ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
1998 / 44	DANİMARKA'DAKİ TÜRK GİRİŞİMCİLERİ
1998 / 45	ÇALIŞMA MEVZUATI BİLGİLENDİRMEDE SEMİNERİ
1998 / 46	ÇALIŞMA EL KİTABI
1998 / 47	UZAKDOĞU ÜLKELERİNDEKİ KRİZİN YABANCI SERMAYE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
1998 / 48	EKONOMİK RAPOR (Türkçe)
1998 / 49	ESTONYA LİTVANYA ÜLKE PROFİLLERİ VE SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI
1998 / 50	EKONOMİK RAPOR (İngilizce)
1998 / 51	TAYLAND ÜLKE ETÜDÜ
1998 / 52	BAŞARILI VERGİ MÜKELLEFLERİ
1998 / 53	SORULARLA KAMBİYO REJİMİ VE DIŞ TİCARETTE BANKA UYGULAMALARI
1998 / 54	SORULARLA İTHALAT MEVZUATI
1998 / 55	SORULARLA İHRACAT MEVZUATI
1998 / 56	SORULARLA İHRACATI TEŞVİK MEVZUATI